

**TRANSCRIPT VAN DE COMMISSIE WATERKWANTITEIT EN WATERKWALITEIT VAN HOOGHEEMRAADSCHAP
DELFLAND
d.d. 8 september 2020**

1. Opening, vaststelling agenda

De voorzitter: Zo, excuses mensen. Is iedereen er? Laat ik het zo eens vragen.

De heer Hofman: Ja hoor.

De voorzitter: Oké, dan kunnen we beginnen. Dit is de derde keer dat wij vergaderen digitaal, in deze vergadersetting. Zoom. We hebben al gehoord dat we dus te horen zijn, live zijn. Ik wilde eigenlijk de agenda maar vaststellen met uw welnemen.

De heer Paalvast: Voorzitter?

De voorzitter: Ja?

De heer Paalvast: Zou u ook nog even de aanwezigen willen aflopen?

De voorzitter: Ja, dat wil ik doen. Ik zie in mijn scherm dat de heer Kees Paalvast er is, die hoor ik ook. Mevrouw Heleen Fobler die is er, in de vergadering. Van de ChristenUnie-SGP is de heer Pieter-Jan Hofman aanwezig.

De heer Hofman: Present.

De voorzitter: 50Plus, de heer Van der Ree.

De heer Van der Ree: Klopt.

De voorzitter: Even kijken hoor, dan de dijkgraaf zie ik op mijn lijstje staan. Mevrouw Van Hagen is er, van de commissie. Die hoor ik niet maar die zal er vast zijn. De heer Van Heijningen, aanwezig. De heer Jansen, die is in de vergadering. Even kijken, ik ga niet ... Mevrouw Zandstra is in de vergadering. Mevrouw Koop heb ik gezien. De heer Belt, portefeuillehouder. Marcel Vissers van Water Natuurlijk. De heer Jan Van den Berg, Ongebouwd. Mevrouw Ria Van der Burg, Ongebouwd. Dank je wel, Ria. Leon Hombergen, de heer Hombergen van de PvdA. Mevrouw Kiès van de PvdA.

De heer Hombergen: Mijnheer de voorzitter? Ik ben vandaag slechts toehoorder. Dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Kiès die vertegenwoordigt de PvdA. Mevrouw Onderdelinden van de Partij voor de Dieren. De heer Egas had ik gezien. Is die ook toehoorder of gaat die nog iets toelichten?

De heer Egas: Ik ben toehoorder.

De voorzitter: Oké. Welkom. Mevrouw Örgü, die heb ik nog niet gezien maar staat op het lijstje. De heer Oostvogels die is vanavond in de vergadering.

Mevrouw Örgü: Ik ben er, voorzitter.

De voorzitter: Fijn, dank u wel. De heer Anker van ChristenUnie-SGP, en dan heb ik mevrouw Wijbenga van Water Natuurlijk. Heb ik iemand niet opgenoemd? Oké. Nou, dank u wel. De agenda, kunt u zich vinden in de agenda zoals die is opgestuurd? Ja? Oké. Dank u wel. Ik wilde voorstellen om het weer met de handjes te doen, als u het woord wil hebben. En als we een handje niet opmerken dan mag u roepen, we hebben de microfoons allemaal uit. Nou, dan gaan we beginnen.

2. Toezeggingenlijst commissie Waterkwantiteit en Waterkwaliteit van 9 juni 2020

De voorzitter: De toezeggingenlijst, die staat als eerst op de agenda. Wie mag ik daarover het woord geven? De heer Van der Ree, die heeft in ieder geval zijn hand opgestoken. Niet, wel? Nee? Oké. Dan als niemand er het woord over wil dan stel ik voor om de toezeggingenlijst ...

De heer Belt: Voorzitter?

De voorzitter: En het audiotranscript ... Mijnheer Belt.

De heer Belt: Ja, ik zou graag bij punt 4, 4a, daar staat, portefeuillehouder zegt toe universiteiten en onderwijs mee te nemen bij het punt macrofauna. Daar zou ik van maken dat wij ondertussen, en dat deden we al, veelvuldig contact hebben met universiteiten bij de implementatie van het programma. Onder andere bij een pilot op de Zweth, werkt de Radboud Universiteit ook actief mee, en daarnaast zijn ook andere onderwijsinstellingen actief betrokken. Dus ik wilde eigenlijk punt 4a ook voordragen dat we deze ook kunnen afdoen.

De voorzitter: Oké, dan noteer ik dat. De overige punten kunt u zich vinden in het voorstel, wat er is om ze af te doen?

De heer Belt: Bij punt 5a en b wilde ik hetzelfde ook nog toevoegen, dat we die punten ook afdoen. Dat staat er nu nog niet geheel duidelijk in.

De voorzitter: Oké. Daar stemt iedereen mee in? Prima. Dan hebben we dat gehad.

3. Mededelingen

De voorzitter: Dan ben ik bij agendapunt 3, de mededelingen. Zijn er mededelingen? Niemand? Geen mededeling van het college? Nou, helder.

Mevrouw Onderdelinden: Ik heb een mededeling. Nou ja ...

De voorzitter: Mevrouw Onderdelinden. Ja.

Mevrouw Onderdelinden: Ja. Misschien past het beter bij de rondvraag. Maar ik zag dat een van mijn vragen vorige keer niet was beantwoord, en ik dacht dat die wel was beantwoord maar dat bleek tegen iemand anders te zijn.

De voorzitter: O.

Mevrouw Onderdelinden: Maar zal ik hem dan nog even in de rondvraag opnieuw doen? Of wat is handig.

De voorzitter: Nou, doe maar, dan ...

Mevrouw Onderdelinden: Oké.

De voorzitter: Of bij de toezeggingenlijst, dat kan ook. Want aan wie ...

Mevrouw Onderdelinden: Nee, het was niet echt een toezegging. Ik doe het wel gewoon bij de rondvraag.

De voorzitter: Oké, prima.

De heer Van Heijningen: Ik wou even melden dat ik ook nog een vraag voor de rondvraag heb.

De voorzitter: Oké. Nou, weet u mensen, als we de rondvraag halen dan stelt u daar uw vragen. Ik heb een mededeling dat ik echt om elf uur ga afknokken, zeg ik maar eventjes onparlementair. Dus mocht de vergadering langer duren dan zou ik mevrouw Zandstra willen vragen of zij de laatste agendapunten zou kunnen behandelen, dan kan ze zich daar vast op voorbereiden. En u ook.

04.B Besprekstukken

De voorzitter: Dan ben ik bij agendapunt 4, de besprekstukken.

04.B.01 Strategie microverontreinigingen Delfland (Oordeelsvormend)

De voorzitter: De strategie microverontreinigingen. Wie mag ik daarover het woord geven?

De heer Belt: Voorzitter, mag ik daar een korte introductie op geven?

De voorzitter: Zeker. Gaat uw gang.

De heer Belt: Oké, dank u. Beste leden, begin dit jaar hebben wij een informatieve VV over het onderwerp microverontreinigingen gehad. Daar hebben we onder andere aangegeven dat wij een strategie wilde opstellen. U heeft daarbij ook verschillende aandachtspunten meegegeven. In de commissie voor de zomer is de strategie ook toegelicht, en heeft u daar een presentatie van gekregen. En wat nu voorligt, en dat heeft u allen neem ik aan ook gelezen, is de strategie. Hoe wij willen omgaan met microplastics, medicijnresten en andere opkomende stoffen. En als toelichting ligt er nu hier voor dat wij dit in drie fasen eigenlijk willen gaan oppakken. En het belangrijkste is dat wij hier nu ook ja zeggen zodat wij met die eerste fase aan de slag kunnen gaan om meer grip op deze belangrijke groepen van stoffen kunnen krijgen. Wat ook in het stuk staat is dat wij na deze fase van twee jaar die we dan hopelijk in gaan, dan bij u terugkomen en een stand van zaken geven voordat we die tweede fase ook in gaan. Ik ben benieuwd hoe u tegen deze strategie aankijkt?

De voorzitter: Prima, dank u wel. Ik stel voor dat we de ronde maken, en ik wil u ook wel vragen of u wil reageren op de politieke vraag? Het is oordeelsvormend, het komt dus niet als een besluit in de verenigde vergadering. Nee, wel. Ik ga het rondje starten, en ik begin met mijnheer Van der Ree, die stak zijn hand het eerst op. Gaat uw gang. Mijnheer Van der Ree.

De heer Van der Ree: Ja, dank u wel voorzitter. Wat ik vind, er wordt een bedrag ter beschikking gesteld jaarlijks van anderhalve ton. En dat betekent dat er één fte zeg maar kan ... Daarmee kan zeg maar het project gaan starten. Maar ik vind dat eigenlijk een beetje aan de zuinige kant. Er wordt hoog opgegeven van hoe de microverontreinigingen zeg maar alles raken wat wij doen, het raakt elke taak van het hoogheemraadschap. De stoffen staan hergebruik van het effluent in de weg, en ze stapelen zeg maar in de loop van de tijd. Dus het is van het allergrootste belang om die stoffen zeg maar uit het milieu te verwijderen. En dan vind ik eigenlijk dat dat intensiever moet worden ingezet dan nu met die anderhalve ton op jaarbasis. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Mevrouw Wijbenga, Water Natuurlijk.

Mevrouw Wijbenga: Nou ja, dank u wel voorzitter. Wij vanuit Water Natuurlijk zijn erg blij met deze strategienota. We vinden het van groot belang dat we aandacht schenken aan deze microplastics, medicijnenresten en opkomende stoffen zoals zeer zorgwekkende stoffen, met als voorbeeld natuurlijk de PFAS. PFAS belemmert onze baggeropgave, en inmiddels is ook aangetoond dat het in ons bloed zit. Kortom, de urgentie van dit dossier staat buiten kijf. En we weten nu eigenlijk al dat bijvoorbeeld de vervangers van PFAS, zoals chloor, perfluor, polyether, carboxylase, er ook aan zitten te komen. Dus kortom, belangrijk dat we hier aandacht aan besteden. En de driedelige strategie van Delfland bewust schoner en circulair, spreekt ons zeer aan. Ook de vijf handelingsperspectieven zijn helder. Maar dat wil wat ons betreft nog niet zeggen dat we alles volgtijdelijk behoeven te doen. Want daar waar we weten dat veel microverontreinigingen het aquatisch ecosysteem kunnen belasten, is het toch wel belangrijk om nu al te kijken wat ertegen te doen valt. En ook bij dit onderwerp is voorkomen natuurlijk beter dan genezen. En het is vooral belangrijk dat we inzetten, samen met andere overheden, op preventie. En daarom vragen we aandacht voor drie aspecten. Ten eerste het voorkomen, dus die preventie. Namelijk riooloverstort en calamiteiten. Want ja, dan komt natuurlijk verontreinigd water op het oppervlaktewater, gaat niet naar de zuivering. En op deze wijze belasten we het oppervlaktewater met microverontreinigingen. En natuurlijk zult menigeen zeggen, ja maar we hebben ook overstort op de Noordzee. Maar ja, dat is natuurlijk ook geen milieuvriendelijke oplossing en het ademt ook een beetje in van, not in my backyard. En het is ook een mooi voorbeeld dat diffusion no solution is for pollution, excuseer mij het Engels. Maar het is zo'n mooie uitdrukking, en die hebben we niet in het Nederlands. Het tweede aspect van voorkomen, dat is dan vanuit de gedachte van de zorgplicht. En we verwachten ook van het ambtelijk apparaat, dat bij de adviesfunctie van Delfland, bij lozing op het water, de microverontreinigingen worden meegenomen. En als laatste, de zuivering aan het eind van de keten, ook daar moeten de microverontreinigingen uiteindelijk in de laatste stap, moeten we die eruit zien te krijgen. En dat betekent uiteraard extra inspanningen voor de zuivering, en extra geld voor chemische analyse. Dat extra geld voor die chemische analyse hebben we gezien ergens in een ander stuk, ik weet niet meer precies waar, maar ik heb wel gezien dat er twee ton volgens mij voor stond. Overigens ben ik het wel eens met de vorige spreker dat één fte misschien wat magertjes is, dus wellicht zou dat nog wat meer kunnen. Maar zoals wij ook eerder aangaven, na de papieren presentatie en de fraaie factsheets van net voor de zomer, zien we graag eerder dan in 2033 investeringen in het verwijderen van medicijnrest bij de zuiveringen. En dat is in ieder geval wat ons betreft ook wenselijk om mee te nemen bij de nieuwbouw van De Groote Lucht. Dat hebben we net voor de zomer ook aangegeven. Kortom, naast de vijf handelingsperspectieven van kennisverwerving, samenwerken met andere overheden, communicatie, gedragsbeïnvloeding, investering in de stoffen keten, en zuiveren bij de AWZI, zien we heel graag als vervolg op deze mooie strategienota, concrete acties op dit gebied om te voorkomen dat het probleem groter gaat worden dan het nu al is. Dus doe ook nu wat al kan, dat is het advies van Water Natuurlijk. En deze strategienota is wat ons betreft een hele mooie stap. Dat was het, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ga ik naar mevrouw Onderdelinden.

Mevrouw Onderdelinden: Dank u wel, voorzitter. Ja, ook wij vinden het een erg goed document, de strategie microverontreinigingen, we zijn er ontzettend blij mee. We hebben naar aanleiding van onze ingediende technische vragen wel een aantal vervolgvragen. Ten eerste is het ons opgevallen dat er pas in de derde fase in gesprek wordt gegaan met gemeenten om zwerfafval te verminderen. En als reden hiervoor wordt genoemd dat zwerfafval een taak is van de gemeente, nou ja, het opruimen van zwerfafval dan moet ik zeggen, een taak is van de gemeente en niet van het waterschap. Ik begrijp dit natuurlijk maar we moeten ook ... Ja, u begrijpt ook dat het voor ons ... Het is wel iets dat bij ons terecht komt. Dus wij zijn eigenlijk van mening dat dit iets is waar eerder werk van gemaakt zou kunnen worden want hoe langer je daarmee wacht hoe meer dat plastic zich allemaal op kan hopen. En er is hier afgelopen zondag in Delft, zijn hier heel veel mensen heel ijverig bezig geweest om de grachten leeg te scheppen, maar daar moet je natuurlijk niet afhankelijk zijn van vrijwilligers die dat soort werk willen doen. Dan, de zeer zorgwekkende stoffen, ja we begrijpen dat bedrijfsvoering omgooien voor bedrijven natuurlijk niet zomaar kan, maar we hebben wel het idee dat er een beetje vanuit de verkeerde kant wordt geredeneerd. Op dit moment is er niet voldoende aangetoond dat iets zorgwekkend genoeg is om de productie en de uitstoot ervan volledig stop te leggen. Terwijl wat ons betreft het eigenlijk omgekeerd zou moeten zijn, waarom kijken we niet naar wat er toegestaan zou moeten zijn, en zijn we niet wat terughoudender voordat we stoffen in het milieu lozen die achteraf misschien heel schadelijk blijken. Dus ja, graag uw reflectie daarop. Ja, we zijn verder verheugd dat het niet het plan is om ambities naar beneden bij te stellen in de tussentijdse evaluaties. En wel ziet onze fractie graag dat de VV tussentijds wat vaker op de hoogte gehouden wordt dan alleen tussen de verschillende fases per brief of op een andere manier. Ja, verder, onze fractie heeft er vertrouwen in dat we met deze strategie, Delfland echt een ontzettend goede start kan maken met het gericht stoppen van milieuvervuiling. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dan geef ik het woord aan mevrouw Örgü.

Mevrouw Örgü: Ja dank u wel, voorzitter. De VVD-fractie vindt vooral het proces die we de afgelopen periode op dit dossier hebben gevolgd gewoon heel fijn. Ik bedoel, we hebben inhoudelijk veel informatie gehad, we hebben veel gelegenheid gehad om ook zelf zeg maar erin te duiken en er vragen over te stellen. Dank daarvoor. Ook eigenlijk voor de vergadering van vandaag, was het opnieuw mogelijk om daar echt weer verder op in te gaan. Dus strategie microverontreiniging waar dus echt wordt ingezoomd op medicijnresten, microplastics en opkomende stoffen, zijn wat ons betreft, is wat de VVD betreft een mooie strategie waar de komende tijd gewoon in drie fases gewerkt kan worden. En wij hebben vooral nu bijvoorbeeld, ook met dat versnellingstafels, als we daarnaar kijken, dan zie je ook dat daar wordt ingezoomd om ervoor te zorgen dat de doelen zeg maar worden gehaald, er is focus. Dus wij vertrouwen erin dat die versnellingstafels ook die functie zullen vervullen. Eén vraag hebben we daar wel van, daarover, en dat is dat, wanneer heb je dat dan bereikt? Wanneer houdt het een keer op? Is het in die fasering, wordt het dan een keer afgerond? Dat is een vraag die ik nog even heb. Maar al met al stemt de VVD-fractie in met de strategie microverontreiniging zoals die nu voor ons ligt. En we volgen dat graag verder en zien we ook graag de ontwikkelingen tegemoet op dit dossier. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Dan kom ik bij mijnheer Jansen van het CDA, gaat uw gang.

De heer Jansen: Ja, dank voorzitter. Ja, wij kunnen ons voor een groot gedeelte aansluiten bij de vorige sprekers. Het is een belangrijk document. Ook goed dat er drie categorieën zijn benoemd. En de urgentie van om dit aan te pakken is vrij helder, duidelijk, omdat we anders problemen krijgen met de uitvoering van projecten en ook richting een volledig circulair Delfland willen gaan. Dus akkoord wat ons betreft met de

strategie. Veel is al gezegd door de vorige sprekers. Onder andere vindt het CDA ook dat wij eigenlijk, ja vinden we het raar dat er pas concrete stappen, zoals in het document staat, echt in de derde fase komt. We verwachten eigenlijk dat je veel eerder al ermee aan de gang zou kunnen. En probeer in ieder geval alvast het laaghangend fruit te plukken, en niet te wachten totdat je met de derde fase bezig bent. De aanpak samen met ziekenhuizen, gedragsbeïnvloeding, en de AWZI's die zijn ook al genoemd. Het CDA is een voorstander om inderdaad de problemen bij de bron aan te pakken, dus daar moet de voorkeur ook naar uitgaan. En samenwerking met andere partijen is van harte welkom, is zeker belangrijk. Bijvoorbeeld meer de microplastics, denken we dat je dat vooral samen met de industrie moet aanpakken en dat het ook voor een groot gedeelte de taak van het Rijk is, om de microplastics in bijvoorbeeld shampoos en dergelijke, en in kleding terug te dringen. Nou, medicijnen heb ik al verteld over de samenwerking met artsen en met ziekenhuizen. Artsen die vaak, ja veel medicijnen voorschrijven waar het best wel een tandje minder kan. En we willen ook aandacht vragen voor de medicijnresten die vanuit de veeteelt en vanuit de landbouw komt, en ook vanuit huisdieren, dat neemt ook steeds meer toe. Wij denken dat dit alleen slaagt als je een breed gedragen aanpak hebt binnen de gehele organisatie. Dus we zouden ook willen voorstellen dat degene die hiermee belast is ambtelijk, dat het ook echt een kwartiermaker is die probeert om dit binnen de gehele organisatie voor het voetlicht te brengen. Daarom hebben we wel nog twijfels bij het geringe bedrag van 150 duizend euro per jaar. De heer Van Ree heeft daar ook al op gewezen. We denken dat het best wat meer kan zijn, bijvoorbeeld inderdaad investeringen bij gemalen of. Verder willen we nog even aangeven dat wat ons betreft ook de samenwerking met de tuinbouw in deze, zeker goed zijn vruchten zal afwerpen. De tuinbouw heeft veel ervaring met het uit het systeem halen van kleine fracties, zoals gewasbeschermingsmiddelen, en ik denk ook zeker dat we daarvan veel kunnen leren. Dus zoek ook die samenwerking met de tuinbouw wat ons betreft op. Dat waren mijn punten, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel. Dan ben ik bij mijnheer Anker.

De heer Anker: Ja voorzitter, dank u wel voor

De voorzitter: ChristenUnie-SGP.

De heer Anker: Microverontreiniging. Wat zegt u?

De voorzitter: ChristenUnie-SGP.

De heer Anker: Ja. Ja voorzitter, dank u wel. Een korte bijdrage inderdaad van ChristenUnie-SGP over strategie microverontreinigingen. Delfland wil starten met fase één Delfland bewust, en inzetten op kennisverwerving en dataverzameling. Het is onduidelijk welk effect microplastics, medicijnresten en opkomende stoffen hebben op de waterkwaliteit. Belangrijk is om de geldende richtlijn ook hiervoor te volgen. ChristenUnie-SGP gaat akkoord om aan de eerste fase te werken volgens de gepresenteerde strategie. Voordat we een volgende stap na fase twee, Delfland schoner, gemaakt kan worden, ja is de nodig onderbouwing ook belangrijk. Wel een kanttekening, dat ernst en urgentie tot bijsturing moet leiden. Ook communicatie om beïnvloeding van gedrag te sturen is noodzakelijk, zie de problemen rondom het dumpen van mondkapjes via het toilet. Ook de signaalfunctie kan niet achterwege blijven, zie het gezondheidsprofiel, de spiegel van de samenleving aan de hand van meting van stoffen in het rioolwater. Dus ook COVID19 metingen registreren en daarover rapporteren. Aandacht voor onderzoek is samenspraak met universiteiten en andere waterschappen intensiveren, niet afwachten maar meer risicogestuurd opereren. Dus ja, samenvattend, wij gaan akkoord met het voorstel.

De voorzitter: Oké, dank u wel. Dan ben ik bij mijnheer Van Heijningen van de Bedrijven. Gaat uw gang.

De heer Van Heijningen: Ja, nou wij kunnen ook meegaan met het voorstel. Alleen wij zijn eigenlijk van overtuigd ook dat het er niet in laten komen, het eerste punt moet zijn. Waardoor je het er ook later met alle problemen van dien niet uit hoeft te halen. Verder willen wij toch een lans breken om dit project niet alleen als een Delfland project te zien, maar dit gewoon in samenwerking met de andere waterschappen. Want, nou ja het werd al aangehaald, de bedragen lijken niet groot, maar als we dat met alle waterschappen gezamenlijk doen is het wel een behoorlijk bedrag en kan je er ook behoorlijk wat mee doen. En wat ook al aangehaald is, op het moment dat je in de gaten hebt dat je iets kan doen wat snel gerealiseerd kan worden, niet wachten tot drie jaar maar gewoon starten dan, en desnoods terugkomen bij de VV om daar ook commitment voor te halen. Dat is voorlopig onze eerste.

De voorzitter: Oké, dank u wel. Dan ben ik bij mevrouw Van der Burg, namens Ongebouwd.

Mevrouw Van der Burg-van Leeuwen: Dank u wel, voorzitter. Voorzitter, deze strategienota is zeer toegankelijk en een goed doordacht stuk. Ik heb het met veel aandacht gelezen. Wat mij opviel, wat in ieder geval een belangrijke aanwijzing is in dit stuk, dat de belangrijkste en de eerstverantwoordelijke ten aanzien van microverontreinigingen, dat ligt bij het Rijk. Dat is landelijk beleid. En bij de EU, dat is het toelatingsbeleid. En los van de posten, want ik geloof niet dat we dat al duidelijk in beeld kunnen hebben, maar daar is dan die 150 K op begroot, wil ik toch wat opmerkingen herhalen die ik gelezen heb. Dat is, microverontreinigingen zijn een nieuw en multidisciplinair onderwerp. Het onderzoek ervan is nog in volle gang, en we zijn afhankelijk van de snelheid van dat onderzoek. Veel kennis wordt op landelijk niveau ontwikkeld, Delfland zal aansluiten bij dit kennisnetwerk. En ten aanzien van microplastics zijn we afhankelijk van de kennisontwikkeling en de daarmee gepaard gaande meetmethoden. Met andere woorden, er is nog een hele weg te gaan. Het is duidelijk voor ons allemaal dat Delfland in deze een lerende organisatie is. Nu terug naar het voorstel en het besluit zoals het er ligt. De strategie microverontreiniging moeten we vaststellen, dit is dan een beeldvormende vergadering. Om te kunnen instemmen met dit besluit verzoeken we wel een tekstwijziging te weten op pagina 6, onder Delfland circulair. We hebben grote moeite met de wijze waarop Delflands ambitie hier verwoord wordt. Mogelijk is die woordkeuze ingegeven door de ambitie van de minister Van Nieuwenhuizen, als zij stelt dat Nederland wereldkampioen waterkwaliteit moet worden. Dan lezen wij hier de ambitie, we willen graag ... Even kijken hoor, we lezen hier de ambitie dat wij voorop willen lopen in de waterschapswereld als het gaat over deze ontwikkelingen. En er staat ten tweede dat Delfland een voorbeeld en een voortrekkersrol wil gaan vervullen. Nou, wij zouden hier graag een wijziging in zien. Wij vinden deze ambitie wel erg hoog gegrepen, erg voor de muziek uitlopen. Wij zouden hier eigenlijk de ambitie willen hebben van haalbaar en betaalbaar. Uiteindelijk willen wij gelijk optreden met de andere waterschappen in deze. Wij onderkennen heel erg het belang van al die zaken, maar om nu weer helemaal voorop te gaan lopen en met schade en schande wijs te worden, we hebben het wel over belastinggeld wat hieraan besteed gaat worden. En wij kunnen het als hoogste prioriteit te stellen, maar of alle ingelanden dit ook als hoogste prioriteit stellen, dat is twee. Dus ik wilde wel eerder zien als haalbaar en betaalbaar, en gewoon met de andere waterschappen gelijk optreden in de ontwikkelingen en dan alle kansen nemen die er geboden worden. Zover mijn bijdrage.

De voorzitter: Dank u wel. En dan ben ik bij mevrouw Zandstra van de Partij van de Arbeid. Gaat uw gang.

Mevrouw Zandstra: Ja voorzitter, dank. Dank ook voor dit stuk. Wat ons betreft is het een helder stuk, en is vooral dus ook heel helder dat we nog heel veel niet weten als het gaat om dit onderwerp. Dat we nog veel te leren hebben, dat er nog veel beleid gemaakt moet worden. En het is denken wij goed om daar de tijd voor te nemen. Als je het hele stuk zorgvuldig leest, zie je dat dat niet in de weg staat dat we ook kansen nu al kunnen

krijgen als duidelijk is dat ze zin hebben, dat ze nuttig zijn. Dat zou wat ons betreft in de samenvattende tekst en in de communicatie naar buiten, wel iets beter benaderd kunnen worden. Wat als je nu de samenvatting leest dan lijkt het net of we alleen twee jaar gaan studeren, en wat ons betreft gaan we wel meer doen dan dat. We zijn ook blij dat er uitbreiding mogelijk is van de mensen die hieraan werken. Het is misschien nog niet zo veel als sommigen zouden willen, maar wij zijn heel blij dat er in ieder geval nu geld wordt gevonden om hiermee aan de slag te gaan. We vinden het heel belangrijk om te kijken naar bronbeleid, om te kijken naar de regelgeving, want dat is toch waar veel aangepakt zou moeten worden, en om samen te werken met andere kennisinstellingen en andere waterschappen. Dus laten we daar vooral mee aan de slag gaan. Het voelt wat raar dat we nog niet echt ambities kunnen formuleren, maar dat zit door ons gebrek aan kennis. Dus wij hopen dat we over twee jaar, als we hier meer van afweten en ons hier beter in hebben verdiept, dat we ook beter kunnen zeggen, wat zijn nou onze doelen in wat we willen bereiken en wat is ook realistisch om te bereiken? Bijvoorbeeld omdat we tegen die tijd microplastics kunnen meten en dat er andere mogelijkheden zijn waardoor we ook duidelijker kunnen zeggen, dit is wat wij als Delfland hiermee willen bereiken. Dank u wel.

De voorzitter: Prima, dan zijn we bijna aan het eind van de eerste termijn. De portefeuillehouder, wilt u reageren op wat er is gedeeld door de verenigde vergadering?

Mevrouw Van Hagen-Rooijen: Mogen wij als Algemene Waterschapspartij nog heel even reageren?

De voorzitter: Ja, maar zou u dan uw hand willen opsteken? Het blauwe handje.

Mevrouw Van Hagen-Rooijen: Ja, nou wij zijn nog niet aan de beurt geweest om überhaupt te reageren.

De voorzitter: Ja, maar u had ook uw handje niet opgestoken.

Mevrouw Van Hagen-Rooijen: Oké.

De voorzitter: Het blauwe handje.

Mevrouw Van Hagen-Rooijen: Ja. Ga ik in het vervolg doen.

De voorzitter: Maar goed, gaat uw gang.

Mevrouw Van Hagen-Rooijen: Ja. Ook als Algemene Waterschapspartij vinden wij dit een goed stuk. En wij sluiten ons aan bij wat door de eerdere sprekers is gezegd, dat naar onzes inziens er meer werk is dan voor één fte. En dat als wij kansen zien om eerder te starten met maatregelen, dat we die ook gaan toepassen. Dank u wel.

De voorzitter: Prima, dank u wel voor uw bijdrage mevrouw Van Hagen, ik had niet gezien dat u het woord wilde. De portefeuillehouder, mijnheer Belt.

De heer Belt: Dank u wel, voorzitter. En dank u wel leden voor toch wel het brede vertrouwen in de strategie die we hier als college voorleggen. Ik proef waardering naar de organisatie toe, dus daarvoor dank namens de organisatie en ik proef ook dat u de urgentie deelt. Ik zal nu ingaan op de verschillende vragen die gesteld zijn, sommigen dubbel. Ik begin bij de heer Van Ree van 50Plus. U geeft aan dat wat u betreft wel nog een magere inzet van capaciteit lijkt. Ja, we kiezen nu, we hebben al capaciteit in de organisatie, dat is de halve fte, en daarvoor kiezen we nu voor de eerste fase, zeggen wij van, daar hebben we één fte extra voor nodig. En

natuurlijk is er ook een nauwe samenwerking met de collega's die bij de hele KRW-aanpak betrokken zijn, dus waterkwaliteit in de brede zin en natuurlijk ook de mensen die bij de zuivering of bij de watersysteempartefeuille werken. Want dit is bij uitstek een onderwerp wat meerdere portefeuilles ook bestrijkt, dus daar zit vanuit meerdere afdelingen zijn mensen betrokken. Maar nu zeggen wij, met 150 duizend werkgeld en één fte extra kunnen wij deze eerste fase aangaan. Dan ga ik naar mevrouw Wijbenga van Water Natuurlijk. Ook u deelt de urgentie en u geeft ook aan, nou ja, wees vooral ook alert de komende jaren als er al nieuwe informatie is, of als er al, nou ja, extra zaken zijn die we kunnen oppakken, dat we dat dan ook al gelijk kunnen doen. Nou, en dat zal ik toezeggen en dat kunnen we ook doen. Wat we met deze eerste fase willen doen, en dat staat ook in het stuk, is dat we met name grip willen krijgen op dit hele grote dossier, en dat we willen voldoen aan onze wettelijke eisen. En daar zit ... Kijk, wij timmeren het niet helemaal in maar in het werkpakket bouwen we daar ook flexibiliteit in om genoeg op de actualiteit in te kunnen spelen. U heeft ook aangegeven, zet vooral in op preventie. En sommige leden gaven ook al aan, het lijkt nu of we heel veel gaan onderzoeken maar wij zetten wel degelijk ook in preventie. En een paar voorbeelden zal ik eruit lichten. Wij zijn onder andere via de ketenaanpak medicijnresten, zijn we al in gesprek met artsen en apothekers, we zijn betrokken om op Europees niveau te lobbyen voor ander toelatingsbeleid van stoffen, en we zijn met verschillende gemeenten in gesprek en ook andere marktpartijen om meer grip te krijgen op de zwerfafval problematiek. Dat zijn een aantal voorbeelden waarin we echt ook op die preventie juist zitten. Mevrouw Wijbenga gaf ook aan, is een oproep eigenlijk aan het college en collega Egas luistert ook mee, om eerder dan 2023 met die zuiveringen aan de slag te gaan. Nou ja, die oproep geef ik door. Maar vergeet ook niet dat wij met S.C.H.O.O.N. ook al zo'n stap maken, dus dat doen we ook al deels. En ik zou nog ook graag willen meegeven, wat doen we ook in de eerste fase om aan te geven dat het niet alleen verhaal is zeg maar. Wij willen ook echte de bronnen en de hotspots in beeld hebben. Dus echt ook weer om grip te krijgen om aan de slag te gaan. Dan ga ik door naar mevrouw Onderdelinden van de Partij voor de Dieren. Even kijken, u geeft ook aan, ga ook met die gemeente aan de slag, om die zwerfplastic aan te pakken. Dat doen we. Wij zijn ook betrokken bij een pilot van de provincie. Dus waar onze oud hoogheemraad Adri Bom aan trekt, om daar ook zwerfafval uit het water ... Of te voorkomen dat het in het water komt en ook weer voorkomen dat het in die zee komt. Ook wat betreft het vergunningstelsel proberen wij daar aan de voorkant steviger advies mee te kunnen geven. Daar is wel afhankelijk van de wetgeving in welke situaties wij ook bevoegd zijn om dat te doen. Dat is een redelijk juridisch verhaal maar u kunt van mij aannemen, de kansen die er zijn zullen we ook aangrijpen om dat mee te geven. Ja, en kunt u het verzoek om ons op de hoogte te houden, nou dat zal ik doen in deze commissie, maar natuurlijk doen we dat ook via de producten van de p&c-cyclus, dus in de begroting, in de jaarrekening. Dan naar mevrouw Örgü van de VVD. Ook hier heel veel waardering ook voor het proces, nou dat geef ik ook door aan de collega's die meeluisteren. Ja, we zijn allemaal, proberen we dat proces natuurlijk allemaal steeds beter te maken, dus het is fijn om de waardering ook te ontvangen en we zullen dat ook bij de andere producten van dit college verder laten doorklinken. Dan de versnellingstafels. Ja, er is wel eens kritiek geweest op de versnellingstafels dat ze niet snel genoeg gingen. Nou, de ambitie die er nu ligt op de planning is dat er 9 december toch echt wel afspraken, nou ja, nationaal brede afspraken gemaakt worden. En ja, en dan vanaf 2021 moeten uw partijen natuurlijk ook hard aan de slag. Maar 9 december moet dat beklonken worden in die overkoepelende waterkwaliteitstafel. Dan stap ik door naar de heer Jansen van het CDA. Ja, u zegt ook, de stappen die je eerder kan maken, neem die. Nou, dat neem ik mee en dat geef ik door aan de organisatie ook voor de uitvoering. Ja, zoek ook de samenwerking met de industrie. Ik gaf net al het voorbeeld van de pilot van de provincie waar we bij betrokken zijn, waar ook verschillende marktpartijen bij betrokken zijn. En onder andere de plastic alliantie. Ja, en u gaf ook een aantal bronnen aan waar we ook bewust naar moeten kijken, ook die bronaanpak weer die u noemt. Dus ook de huisdieren en de industrie. Even kijken, ja, ik zei net al, het overstijgt meerdere portefeuilles, dus het belang van de persoon die hierbij komt en die dit dossier blijft trekken, nou ja, dat is extra belangrijk dat die inderdaad in heel de

organisatie zijn handen en voeten spreidt. Dus daar moet inderdaad een sterke kwartiermaker op. En ik heb het vertrouwen dat die ook daar nu is. Of in ieder geval dat die daar breder aan kan werken dan. En dan de heer Anker van de ChristenUnie-SGP. Ja, u zegt, ernst en urgentie kunnen tot eerdere, nou ja andere beslissingen leiden. Ja, dat is waar, en dat hou ik scherp in de gaten. En als dat tot bijstelling leidt, dan zal ik daar zo snel mogelijk bij u weer aan tafel komen. En ook u geeft hier aan, de kennissamenwerking, zoek ook die universiteiten weer op om dat hier op te pakken. Dat nemen we ook mee voor de uitvoering. Dan de heer Van Heijningen van Gebouwd, ja zet in op preventie. Ik noemde net een aantal zaken waarom we dat doen. En trek vooral met de andere waterschappen op. En dat doen we en dat willen we blijven doen. Mevrouw Van der Burg, ja komende twee jaar staat echt in het teken om grip te krijgen op het wettelijk ook, waar liggen de rollen in de maatschappij? Dat is vaak nu nog niet helemaal beklonken, wie waar welke rol moet pakken, maar dat moet de komende twee jaar ook echt duidelijk worden. Dus dat hoort bij die eerste fase. U verwijst ook naar een stukje wat bij de circulaire economie staat over het koploperschap. Dat behoort bij de fase drie. Dus de fase die wij pas in een later stadium ingaan. Wij hebben op dit moment gezegd, wij vinden het belangrijk dat wij nu eerst grip krijgen en ook aan het wettelijke voldoen. En in een fase drie zien wij het voor ons dat wij dat uitbouwen en dat wij daar ook niet weggijken en ook iets meer kunnen doen dan onze verantwoordelijkheid. En een voorbeeld daarvan is dat wij onder andere ook onze verantwoordelijkheid voor de zeewaterkwaliteit nemen. Ja, u verzoekt om dit stukje weg te laten. Ja, ik wil daar toch niet positief op antwoorden. Wij geven in deze strategie drie fasen aan. En ik heb u ook gezegd, op het moment dat wij iedere keer naar een nieuwe fase gaan, komen we terug naar de VV om te kijken van, hoe kijken wij met zijn allen naar die toekomst toe? Dus ik vind het iets voorbarig om nu al in die fase drie te gaan wijzigen. Dus ik zou dat willen laten staan en het past ook denk ik bij ons als groot waterschap ook. Dan de Partij van de Arbeid. Ja, pak vooral nu ook kansen. Nou, dat hebben een aantal andere leden ook gezegd, en maak in de samenvatting wat duidelijker dat wij niet alleen maar gaan nadenken en praten de komende twee jaar. Nou, dat zullen we doen. Dus ik stel voor dat we in de samenvatting daar iets meer aandacht aan geven en dat we dat ook in de communicatieve kernboodschap gaan verwerken nog. En dan op het randje toch nog even de Algemene Waterschapspartij, daar heb ik nu geen vragen uit meegenomen maar wel al de goedkeuring en de waardering voor dit stuk, dus dank daarvoor Anne Van Hagen. Tot zover mijn reactie.

De voorzitter: Dan wil ik vragen of er behoefte is aan een tweede termijn? Eén partij heeft eigenlijk een soort van amendement aangekondigd. Mevrouw Van der Burg heeft u behoefte om te reageren? Zijn er nog andere mensen die willen reageren op de hoogheemraad? Mevrouw Van der Burg.

Mevrouw Van der Burg-van Leeuwen: Ik wilde toch benadrukken dat ons ambitieniveau realistisch moet zijn. Nogmaals, we zijn een lerende organisatie, u geeft het zelf ook aan dat er nog veel oriëntatie en wetenschappelijk werk nodig is. En om opnieuw aan te geven dat je op enig moment de koploper wil zijn, degene die, ja vooruit wil gaan op alle situaties, dat gaat mij te ver. Ik vind dat wij gelijk op moeten trekken met anderen. Alles wat je als experiment inbrengt omdat je zo nodig koploper wil zijn, daar moet je leergeld voor betalen. Er zijn ook in dat opzicht nogal wat ervaringen te delen waar wij toch te snel zijn gegaan in onze ontwikkeling. Ik wilde daar toch onze organisatie voor behoeden. Laten we dit met elkaar aanpakken, met de wetenschappelijke instituten die hieraan meewerken, met de ervaringen van andere waterschappen. En op voorhand al te zeggen dat wij koploper willen zijn, dat gaat mij echt te ver. Ik wil het toch echt houden op haalbaar en betaalbaar, want de weerstand groeit in deze opzichten maatschappelijk. Er zijn heel veel grote klussen te klaren, en dit is er dan weer eentje. En zodra, ja je kunt daar mensen ook kopschuw meekrijgen. Dus ik wilde toch die ambitie die hier op deze manier verwoord staat op een andere manier verwoord krijgen. Dank u.

De voorzitter: Betekent dat dat uw fractie een amendement gaat indienen bij de behandeling bij de verenigde vergadering? Of zegt u.

De heer Belt: Voorzitter, mag ik daar nog op reageren?

De voorzitter: Van, nou ik neem hem nog even in overweging. Zeker, maar in de tweede termijn. Ik geef het woord aan mijnheer Van Heijningen. Mijnheer Van Heijningen.

De heer Van Heijningen: Ja, mijn microfoon wilde niet aan. Ja, ik ondersteun het verhaal van de vorige spreker. En ik wil toch nog een keer met nadruk stellen dat we in onze samenwerking met de andere waterschappen gewoon een goede leidende rol wil ik niet zeggen, maar gewoon gezamenlijk optrekken. Omdat hoe meer mensen eraan werken, hoe meer kennis er ook snel ontwikkeld kan worden. En het zou zonde zijn als we hetzelfde uit zitten te vinden, of tenminste, dezelfde dingen gaan doen als een waterschap aan de andere kant van Nederland, dat vind ik gewoon zonde van het geld, dat geld is beter te besteden. Dat was mijn tweede termijn.

De voorzitter: Mevrouw Wijbenga.

Mevrouw Wijbenga: Ja voorzitter, vanuit Water Natuurlijk wil ik wel even opmerken dat we het met de eerste spreker niet eens zijn, met Ongebouwd. Het probleem van de PFAS doet zich nu al voor, dus je kunt gewoon ook nadenken over wat het meest efficiënt is als je je geld ergens in wil steken. Want de kosten voor de bagger nemen alleen maar toe, dus ik denk dat dit probleem zeer urgent is. Met de vorige spreker ben ik het eens vanuit Water Natuurlijk, dat het vanzelfsprekend is dat je ook kijkt naar de andere waterschappen. Dat daar waar je het samen doet, uitstekend natuurlijk, maar dat wil niet zeggen dat je nu tijd moet verspillen met een zo belangrijk onderwerp als dit. En verder heb ik ook vanavond van meerdere fracties gehoord dat ze vinden dat de inzet aan menskracht en middelen misschien zelfs wel wat omhoog zou kunnen. Vandaar even mijn tegengeluid. En wat ons betreft is het een hamerstuk, en zou het wat de investeringen betreft terug kunnen komen bij de begroting. Dat was het, voorzitter.

De voorzitter: Prima, dank u wel. Dan heeft mevrouw Onderdelinden zich nog gemeld.

Mevrouw Onderdelinden: Ja, dank u wel voorzitter. Ja, ik sluit me eigenlijk aan bij wat Water Natuurlijk al zei. We weten dat de zeer zorgwekkende stoffen zijn niet zeer zorgwekkend omdat ze eigenlijk wel prima gewoon in de bagger kunnen blijven zitten. Je hoeft geen jarenlange studie te doen om te bedenken dat zwerfafval en plastic in het milieu schadelijk gaat zijn, op de lange of de korte termijn. De vraag is nu wat we liever willen, willen we het voorkomen en mitigeren zolang het nog kan, of willen we over tien jaar terugkijken en denken van, goh, misschien hadden we wel iets eerder moeten zijn. Dank u wel, voorzitter.

De voorzitter: Prima, dan ben ik bij de portefeuillehouder in tweede termijn.

De heer Belt: Dank u voorzitter. Ja, de discussie spitste zich even toe op de zin die onder Delfland circulair, dus de derde fase die we in feite vanaf 2027 willen ingaan staat, daar staat, hiermee schuwt Delfland niet voorop te lopen in de waterschapswereld. En wat ik daaraan wil toevoegen is dat dit niet per se moet betekenen dat wij hier de nummer één hoeven zijn. Maar wij schuwen niet om verder dan het gemiddelde waterschap te gaan, laat ik het zo zeggen. En om een voorbeeld te geven ook hoe wij daarin ook wel weer trendsettend kunnen zijn voor de waterschappen, onder andere de circulaire ambitie die we nu al sinds een aantal jaar uitvoeren, daar lopen we eigenlijk ook al ook op voorop, op dit moment. En wat we zien is dat de Unie van

Waterschappen dit ook nu veelvuldig juist van ons overneemt. Dus wij trekken hiermee het gemiddelde van de waterschappen ook mee, omdat wij in ons gebied die urgentie ook juist zien. Wij zeggen ook, en dat ben ik het helemaal met mevrouw Van der Burg eens, en ik denk ook met de andere leden, dat moet uiteraard haalbaar en betaalbaar zijn. Dat is een voorwaarde, we moeten het kunnen doen. En wij denken dat we het kunnen doen. En vanzelfsprekend, om de heer Van Heijningen bij het vallen, dat doen we in samenwerking met die andere waterschappen. Wat ik zei, er is al een hele hechte samenwerking, en dat houden we in stand. Maar ik vind ook dat wij als Delfland het beste ook een rol kunnen pakken om de andere waterschappen, die vaak ook echt alleen binnen hun eigen gebied kijken, ook mee kunnen trekken in die wat grotere benadering. Dus ik adviseer om de zin, dat wij niet schuwen om voorop te lopen, in dit stuk te laten staan. En nogmaals, dat is vanaf 2027, dus daar praten we ook nog twee keer over in de tussentijd.

De voorzitter: Oké. Dank u wel. Mag ik aan het eind van deze tweede termijn concluderen dat een ruimte meerderheid in de commissie instemt met het voorstel? Omdat er vanuit één fractie een lopend voorstel zou zijn om hem te agenderen. En dat ik eigenlijk zou mogen concluderen dat het eigenlijk een hamerstuk zou kunnen zijn, als de fractie Ongebouwd niet beslist om een amendement in te dienen. Deelt u die conclusie? Mag het een hamerstuk zijn in de VV? Oké, fijn dat u daarmee instemt.

04.B.02 Aanvraag investeringskrediet Programmatische aanpak KRW-opgave Natte Ecologische Zones 2016-2021 (Oordeelsvormend)

De voorzitter: Dan ben ik aan het volgende agendapunt, en dat is de aanvraag voor investeringskrediet programmatische aanpak KRW natte ecologische zones. Wie mag ik daarover het woord geven? Ik zie al twee handjes. Dan begin ik bij mijnheer Pieter-Jan Hofman van de ChristenUnie-SGP, die was het snelst.

De heer Hofman: Dank je wel, voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Hofman, gaat uw gang.

De heer Hofman: Dank je wel. Nou, we zijn positief ten opzichte van het voorstel. Wel met de kanttekening dat we de effectiviteit gewoon van de maatregelen ook goed moeten monitoren. We hebben natuurlijk elke keer rond natte ecologische zones, natuurvriendelijke oevers, heel wat discussie gehad over de effectiviteit. Ik wijs in dit verband naar een onderzoek in het noorden van het land, het waterschap Noorderzijlvest, rond het Paterswoldsemeer. En daar wordt ook gekeken naar de effectiviteit van natte ecozones, en ook onderwater beplanting. Dat vinden wij cruciaal om dat ook te volgen met dat waterschap, misschien een medespanningspartner. En ook gezien nu de discussie rond de kleine natuur infrastructuur, ook vanwege de hittestress en dergelijke, en overhoeken van de grote infrastructurele werken, denk ik dat dit heel goed past. En ik ben al heel wat gebiedjes in het Westland geweest, die eigenlijk heel mooi als parels tussen de kassen zeg maar zien opgroeien. Dus wij stemmen van harte in maar wel met de kanttekening, hou je bij de effectiviteit en kijk wat nodig is of niet. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Dank u wel. Dan ben ik bij mevrouw Zandstra, die was als tweede. Van de PvdA.

Mevrouw Zandstra: Voorzitter, dank u wel. Wij kunnen instemmen met het voorstel. En na de deadline van de technische vragen kwam er bij ons in de fractie toch nog bij bespreking een soort technische vraag op, en dat is namelijk, waarom wij dit voorstel nu behandelen? En waarom dat niet iets is wat we mee kunnen nemen bij de begroting? En misschien dat iemand mij dit na afloop van de vergadering of op een ander moment eens toe kan lichten? Want wij kwamen er bij ons in de fractie niet uit.

De voorzitter: Prima, dank u wel. Dat gaat vast gebeuren. Dan mevrouw Wijbenga van Water Natuurlijk.

Mevrouw Wijbenga: Dank u wel voorzitter. Wij stemmen ook in, het belang is niet veranderd. Er wordt hier al een aantal jaren over gepraat in het ka... Het is ook in de vorige periode al besloten. En in het kader van consistentie van beleid en vanwege het belang, is het wat ons betreft een prima zaak, een prima investering en het kan gewoon een hamerstuk worden.

De voorzitter: Dank u wel. Dan kom ik bij Ongebouwd, mijnheer Van den Berg.

De heer Van den Berg: Dank je wel, voorzitter. Het zal u bekend zijn, en ook onze medefractieleden, dat onze fractie destijds geen voorstander was van het bulletkrediet, en wel om de volgende redenen. A, en dat toen, en nog steeds, het ontbrak aan een goede resultaatsweergave van de investeringen die we erover deden. En ik kan me heel goed vinden ook in de eerste spreker, de heer Hofman, die ook daar heel strak naartoe wees. Zeg maar dat het resultaat van onze investeringen, dat we daar ook zeker van moeten zijn. B, dergelijke grote investeringen, is het heel belangrijk om een goed en afgewogen beslissing te nemen. En daar denken we van, dat dat met een bulletkrediet eigenlijk veel minder is om uit te voeren. Verdergaand in de beschrijving van het voorliggende stuk, om het nieuwe krediet voor de komende jaren, heeft onze fractie de volgende vragen. En eerst een opmerking. De aanhef in het stuk vermeld oordeelsvormend, maar u wilt vanavond daar wel een besluit over horen. Dus ik vind dat enigszins zeg maar een beetje moeilijk te vatten, hoe u dat ziet. Twee, het bijstellen van het investeringsplan door het niet activeren van de P&B uren, en de inhuur van externen. Is dat gebruikelijk, ook bij andere investeringen. We hebben totaal geen zicht meer op de totale kosten van het project, als dat gemeengoed wordt. En drie, in de voorliggende stuk wordt gesproken over de investeringen in andere maatregelen dan ecologie, en andere beheer die ten laste komen van de exploitatie. Wat moeten we ons daarbij voorstellen? Graag een verduidelijking. Dat was het, voorzitter.

De voorzitter: Dank u wel, mijnheer Van den Berg. Ja, een kleine toelichting mijnerzijds. Het staat nu als oordeelsvormend op de vergadering. De besluitvormingsfase die vindt in de verenigde vergaderingen plaats, dus dat is gewoon de vergadering later. Ik ga door met mijnheer Jansen van het CDA.

De heer Jansen: Ja, dank voorzitter. Ja, wij kunnen instemmen met dit stuk. Wat ons nog wel een beetje opviel is dat het heel duidelijk de nadruk legt op de waternatuur. Terwijl wat ons betreft gaat dat in eerste instantie, als het gaat om KRW en ESF, de waterkwaliteit en niet om de waternatuur, dat is het eigenlijk het afgeleide van een goed waterkwaliteit. En wij vroegen ons af inderdaad, ja hoe de doelmatigheid van de investeringen, hoe dat zich verhoudt? Ook omdat de onderbouwing van de 1,4 miljoen extra, dat die wat mager is in dit stuk. Is het mogelijk dat de portefeuillehouder daar even op in kan gaan? Maar voor de rest een goed stuk. Dank u wel.

De voorzitter: Dank u wel. Ga ik naar mijnheer Van Heijningen van de fractie Bedrijven.

Van Heijningen: Ja, ik ... Mijn vragen zijn eigenlijk door mijn collega's al gesteld, dus ik heb er eigenlijk weinig meer aan toe te voegen.

De voorzitter: Dank u wel. Dan is mevrouw Örgü aan de beurt volgens mij. Gaat uw gang, van de VVD.

Mevrouw Örgü: Ja, dank u wel voorzitter. Ook de VVD ondersteunt dit stuk. Wij hadden nog wel wat vragen gesteld, en daar wil ik nog wel even toch wat duidelijkheid over vragen. Dat zijn zeg maar de projecten die dan hiervoor allemaal hebben plaatsgevonden. En ja ik noemde, dat zijn de projecten van de vertraagde projecten,

om het maar zo te noemen, daar wil ik toch nog een beetje duidelijkheid over hebben. Want we hebben wel antwoorden gehad via de technische vragen die we hebben gesteld, maar dat is me nog niet helemaal duidelijk. En de kosten die nu zeg maar op tafel staan, is de verwachting zodat die zo blijven of krijgen we bijvoorbeeld volgend jaar weer een andere berekening? Dus ik ben gewoon even benieuwd of dit klopt? Ik bedoel, het is allemaal aannemelijk hoor, dit stuk is wel wat dat betreft te vatten, maar tegelijkertijd wel belangrijk voor het vervolg wat hierna gaat komen.

De voorzitter: Prima, dank u wel. Dan ga ik de portefeuillehouder het woord geven. Ook mijnheer Belt dacht ik?

De heer Belt: Ja, dank u voorzitter. Ja, wat hier voorligt is, kijk het investeringsplan is vastgesteld in 2016 al, in het kader van SGBP2. En het vorige college die heeft besloten om het krediet tot 2019 vrij te geven. Nou ja, en wij zien nu dat om dat investeringsplan alsnog goed te kunnen afronden, dat wij dat stukje voor 2020-2021 nu nodig om dat SGBP2 pakket en de doelen die daaraan vastzitten te kunnen halen. En ja, waarom zit dit niet bij de begroting? Nou, het is een kredietaanvraag uit een bestaand investeringsplan, en dat is niet standaard dat dat in de begroting gaat maar dat we dat apart aanvragen. Dus een kredietaanvraag uit een bestaand investeringsplan, terwijl de begroting primair gericht is op exploitatie en niet per se op investeringen. Dus dat is even de toelichting gelijk op de vraag van mevrouw Zandstra. Even kijken, de heer Hofman geeft aan, ja die geeft nog een advies om vooral met andere waterschappen, dus u geeft een voorbeeld om daar ook die kennis te blijven opdoen. Die kennis delen wij, en dat hebben we ook gedaan rondom het hele SGBP3 traject met de verschillende waterschappen in de RBO's, dus de regionale bestuurlijke overleggen waterkwaliteit. En u doet ook een oproep van, hou het vooral effectief. Nou ja, daarvan kan ik zeggen, we zijn continu op zoek naar de meest effectieve maatregelen. En dat is ook waarom we eigenlijk halverwege dit investeringsplan niet meer alleen zijn gaan inzetten op natuurvriendelijke oevers maar ook op andere vormen van beheer, aanleg van vissenbossen, vispaaiplaatsen, het aanbrengen van kleine, redelijk goedkope structuren in watergangen. Dus er is al een verbreding ingezet op dat maatregelenpakket. Maar we blijven uiteraard continu kijken hoe we het meest effectief kunnen handelen. Even kijken, ja, om nog ook toe te voegen, kijk de KRW, daar hebben we natuurlijk in de vorige commissie lang over gesproken over dat SGBP3 pakket. Ook voor het SGBP2 pakket, dus waar dit nog inzit geldt, we moeten eigenlijk alles doen wat in je macht ligt om die waterkwaliteit op te krikken. Dus wij moeten ook hier die maatregelen voor die waternatuur nemen. Kijk, het gaat om waterkwaliteit maar de gegevens die wij bij de provincie en de EU moeten aanleveren, die gaan wel degelijk over ecologische factoren, zoals macrofauna en waterplanten. Dus dat is daar, focussen wij ons ook op. En wij rapporteren daarover naar de VV, ook met die stappen die we maken rondom de ecologische sleutelfactoren. De heer Van den Berg stelde ook nog drie vragen. De eerste is de voorzitter net al op ingegaan. Dus over wat wij vragen rondom dit stuk, dus het oordeel. Ja, het niet activeren van de planuren, dat is eigenlijk een financiële handeling die vorig jaar of anderhalf jaar terug heeft plaatsgevonden. En die heeft vrijwel alle dossiers in de organisatie, is dat aangegaan. Ja, en dat leidt soms tot wat minder duidelijkheid van hoe het nou precies in elkaar zit. Maar naar mijn idee stond dat hier nu juist wel redelijk overzichtelijk neer, van hoeveel dat niet activeren van die planuren nou betekend heeft. Maar we kunnen dat eventueel nog op een andere manier nog inzichtelijk maken. Even kijken, de heer Jansen, die heb ik net ook al een paar vragen over die waterkwaliteit aangegeven. Ja, en een ietsje meer onderbouwing. Ja, ik zei net al, we zijn alles wat in onze machten ligt, dus overal waar we die kansen kunnen pakken voor waterkwaliteit, proberen we die te pakken. In het overzicht voor de NEZ-projecten, wat wij tweejaarlijks vrijgeven, staat ook welke projecten wij oppakken. En dat is ook een stukje onderbouwing voor het krediet wat wij nu nog denken nodig te hebben voor deze anderhalf jaar. Dus dat overzicht NEZ-projecten, volgens mij is het nu bij de binnengekomen stukken voor de VV geplaatst. Maar anders kunt u het ook nog terugvinden bij de stukken van de jaarrekening 2019.

Dus daar staat een planning in voor welke projecten wij voorzien, en daar zijn die financiën op gebaseerd. Even kijken. Ja, en mevrouw Örgü, u vraagt ook nog van, ja blijven die kosten nou ongeveer zoals we dat nu voorgeschoteld krijgen? Ja, daar kan ik van zeggen, voor 2020-2021 is dit wat wij nu denken nodig te hebben, en vanaf 2022 gaat dat SGBP3 pakket in werking, dus dan gaan we eigenlijk even een heel andere situatie weer krijgen. Tot zover.

De voorzitter: Dank u wel. Dank u wel voor uw toelichting. Dan ben ik toe aan de vraag of u behoefte heeft aan een tweede termijn met zijn allen? Ik kan alvast aangeven dat we na afloop van dit agendapunt even pauzeren. En als u behoefte heeft aan een tweede termijn, wilt u dan aangeven of dat een bespreekstuk moet zijn in de VV of een hamerstuk kan worden. Ik zie dat de heer Van den Berg het woord wil en dat krijgt hij van mij. Gaat uw gang. Uw microfoon, mijnheer Van den Berg, we horen u niet. Kan iemand de microfoon van de heer Van den Berg aanzetten? Gerben, zou je de microfoon van de heer Van den Berg kunnen aanzetten?

De heer Van der Meer: Ik heb gevraagd om de microfoon aan te zetten. Ik kan zelf niet zijn microfoon bedienen, alleen maar vragen of hij het kan doen.

De voorzitter: O, dank je wel. Mijnheer Van den Berg, uw microfoon staat uit. En wij kunnen hem niet aanzetten voor u. Als dat zo blijft, misschien het stekkertje van uw microfoon eruit halen? Net deed hij het nog. Ja, we horen u, mijnheer Van den Berg.

De heer Van den Berg: Dank je wel, ik weet niet wat er gebeurde. Over de derde vraag had ik graag nog wat meer uitleg gehad. En dat ging over het andere maatregelenpakket, waarom of dat geld uit de exploitatie moest komen en niet uit het investeringsplan zelf?

De voorzitter: Mijnheer Belt, zou u antwoord op die vraag nog kunnen geven?

De heer Belt: Ja, daar zal ik een antwoord op proberen te dichten. Het onderhoud wat wij doen, dat komt uit de exploitatie, en de nieuwbouw of de nieuwe projecten die we doen, die worden gezien als investeringen. Kijk, en wat wij doen voor de waterkwaliteit, ja dat zijn zowel onderhoud- en beheerprojecten. Dus dan heb ik het over het creëren van waterplantzones, waterkwaliteit, baggeren, dat valt dus onder het kopje onderhoud exploitatie. En waar we het hier over hebben zijn echt grotendeels aanleg van nieuwe constructies. Dus bijvoorbeeld natuurvriendelijke oevers, de vissenbossen, nou ja, in die trend.

De heer Van den Berg: Dank u wel.

De voorzitter: Prima. Er hebben zich voor de tweede termijn verder geen mensen, geen sprekers gemeld. Ik heb wel het bericht in de chat gezien dat de Partij van de Arbeid, VVD, CDA, en AWP vinden dat het een hamerstuk zou kunnen zijn, net zoals Water Natuurlijk. Gaat u daarmee akkoord in meerderheid? Ik zie de heer Van der Ree van 50Plus knikken. SGP-ChristenUnie, hamerstuk? Mevrouw Onderdelinden, kan het een hamerstuk zijn?

Mevrouw Onderdelinden: Maken we gebruik van de chatfunctie of.

De voorzitter: Nee, nee, maar daarom vraag ik het, ik vraag uw instemming om het als hamerstuk naar de VV te brengen.

Mevrouw Onderdelinden: Ja hoor.

De voorzitter: Prima. Ongebouwd, hamerstuk?

De heer Van den Berg: Akkoord voorzitter.

De voorzitter: Prima. Dan kan ik de beraadslagingen beëindigen voor dit agendapunt, en dan stel ik voor dat we vijf minuten pauzeren. En dan gaan we ongeveer zeven, nee ... Ja, over vijf minuten zien we u terug, 20:47 uur.

De voorzitter: Druk met de telefoon bezig. Mevrouw Van der Burg is er ook weer. Volgens mij kunnen we weer beginnen. Mensen, we zitten lekker op schema, dus houden zo.

04.B.03 Stand van Zaken Erasmusvaart (Oriënterend)

De voorzitter: We gaan naar het volgende agendapunt en dat is een kleine presentatie. Een oriënterende bespreking, ik noem dat dan beeldvormend, over de Erasmusvaart. Het is informatief. De presentatie die krijgt u op de mail, maar volgens mij hadden we hem ook bij de stukken zitten. En mevrouw Soet Huijbregts die gaat hem geven. Is Soet al zover dat we hem kunnen zien, de prestatie? Dat zijn haar woorden.

Mevrouw Koop: Voorzitter? Voorzitter?

De voorzitter: Ja.

Mevrouw Koop: Anders kunnen collega Belt en ik wellicht even heel kort een inleiding geven? In de tussentijd.

Mevrouw Huijbregts: Ik ben aanwezig hoor. Maar ik kan alleen ...

De voorzitter: Ja, maar ik kreeg het bericht dat . Nou, als een van de hoogheemraden een inleiding wil geven, ik hou hun of haar niet tegen.

Mevrouw Koop: Ja.

De heer Belt: Oké. Ja, vanavond staat de Erasmusvaart informatief op de agenda. Dus wij informeren u graag over deze Erasmusvaart die sinds 2018 in ontwikkeling is. Wij hebben dit voorjaar in de informatieve VV al aangegeven van, ja wat is nou die status van die Erasmusvaart, wat komt er nou allemaal bij kijken? En welke aanleiding is er nou voor om dit te gaan onderzoeken? Nou, de afgelopen maanden hebben wij veelvuldig bestuurlijk en ambtelijk contact gehad met de collega's bij Westland, Den Haag en de provincie. En daar zijn een aantal stappen gemaakt in het belang van de Erasmusvaart en ook in de mogelijke ontwikkelingskansen. En vanavond zullen we dus presenteren wat daar de strategie is die we daarin willen bewandelen. En collega Koop en ik trekken daar samen bestuurlijk in op. En dat is heel handig in deze fase omdat we daardoor heel breed politiek en bestuurlijk kunnen kijken, toch?

Mevrouw Koop: Ja, je hebt het heel goed verwoord ja. Want het is inderdaad handig om daarin samen op te trekken, omdat er heel veel partijen bij betrokken zijn. En dat ook heel veel partijen daarbij moeten spreken om ze op een of andere manier aan boord te hijsen of al te constateren dat ze er heel enthousiast voor zijn. Want wat is er aan de hand? U heeft daar in het voorjaar zoals collega Belt zei al een informatieve VV over gehad. De Erasmusvaart is echt een enorme kans om zowel het boezemsysteem te versterken en daarmee eigenlijk een vervolg te creëren op het ABC Delfland wat we een aantal jaren geleden hebben gehad, maar ook om toch toekomstgericht te zijn en ook klimaatbestendig voor de komende jaren. Want na ABC, daarmee is de

basis gelegd maar we zijn er nog niet. Ja, we kijken als Delfland naar kansen die zich voordoen. Die kans die doet zich nu voor. In het komende voorjaar moeten wij beslissen wat we nu gaan doen met die N211, gaan we daar een grote onderdoorgang door maken, zodat er meer water doorheen kan en dat er ook doorheen gevaren kan worden? Maar ook dat we daardoor ook meer kansen hebben voor de ecologische ontwikkeling. Daarom is de hele zaak nu in een stroomversnelling gekomen, ook omdat we zeggen als Delfland, wij haken in op kansen. Het is de bedoeling hiermee en de kans ook om het hele systeem robuuster te maken, maar ik wil niet alle casussen van het brood eten van Soet. Dus Soet heeft een mooie prestatie, die heeft de toelichting erop, u heeft hem al kunnen zien. En als u vragen hebt, dan beantwoorden collega Belt en ik, en ook Soet Huijbregts, die beantwoorden ze graag. Dank u wel.

De voorzitter: Dan stel ik voor om de presentatie kort te delen, of zijn er mensen die nu al aan de hand van de stukken vragen hebben? Ik ben even kwijt wat nou de bedoeling is, gaan we die presentatie op het scherm zien of zeggen we van, nou we hebben hem.

Mevrouw Koops: Ja.

De voorzitter: Ja? Nou, laat zien dan.

Mevrouw Huijbregts: Ik laat hem zien.

De heer Hofman: Komt hij Hans.

De voorzitter: Dank u wel.

De heer Hofman: De voorzitter is streng hoor.

Mevrouw Huijbregts: Ja, Ja. Is die in beeld, de presentatie?

De voorzitter: Hij is in beeld, geweldig.

Mevrouw Huijbregts: Hij is in beeld, oké.

De voorzitter: Dank je wel Soet, ga je gang.

Mevrouw Huijbregts: Graag gedaan. Nou, wat net al toegelicht werd, deze presentatie is om iedereen weer even bij te praten waar we staan in het proces van de verkenning van de Erasmusvaart. U heeft hem al toegestuurd gekregen, dus ik probeer er zo kort mogelijk en effectief mogelijk doorheen te gaan, zodat we aan het einde voldoende tijd hebben voor vragen. Nou, de essentie van de verkenning van de Erasmusvaart is in ieder geval de samenwerking van de afgelopen twee jaar en nog steeds, met de gemeente Westland, Den Haag, de provincie en Delfland. En in die samenwerking is een heel belangrijk onderdeel natuurlijk de robuustheid voor klimaatadaptief watersysteem met een goede waterkwaliteit. De tweede sheet heb ik erbij gedaan, het bestuursakkoord, wat in het bestuursakkoord is opgenomen, dat wij als Delfland tijdig willen anticiperen, ook vaak moeten anticiperen om ruimtelijke ontwikkelingen, zodat ons watersysteem mee kan groeien. Daarvoor worden vier principes gebruikt, die gebruiken wij ook in deze verkenning. Het waterbelang moet vroegtijdig geborgd zijn, we moeten de momenten pakken als ze er zijn, werk met werk maken. Waterbewustzijn vergroten en vaak is ook maatwerk nodig omdat ons beheergebied natuurlijk hele verschillende typologieën bekend. En dit doen we omdat we weten dat het klimaat verandert, het wordt natter en droger, er worden de komende jaren meer huizen bijgebouwd en ook de biodiversiteit staat echt

onder druk, en met waterkwaliteit kunnen we dat echt gaan verbeteren. De presentatie is als volgt opgebouwd, ik zal even kort een toelichting geven op de aanleiding van de verkenning, waarom is die twee jaar geleden opgestart? En vervolgens sta ik even stil bij het proces, van over de haalbaarheid, wat we met de vier partijen doorlopen hebben. Dan zal ik even echt uitleggen, wat doet die Erasmusvaart nou, wat betekent dat nou, die bijdragen aan een klimaatbestendig watersysteem? En vervolgens staan we even stil bij, wat is de vervolgstategie en welk proces was daarbij? Ik heb op dit plaatje mijn muis, dit is even de locatie, dit is de gemeente Westland, linksonder, rechtsboven Den Haag. En de Erasmusvaart loopt voor een heel groot gedeelte langs de Erasmusweg en gaat hier over in de gemeente Westland. Dan is iedereen een beetje op de hoogte waar het ligt. De aanleiding van de verkenning van de Erasmusvaart, waarom zijn we met de verkenning gestart, dat is tweeledig. In het eerste gedeelte is eigenlijk dat wij als Delfland natuurlijk onze kerntaak is om het watersysteem op orde te hebben met een goede waterkwaliteit. En de afgelopen jaren is daar ook allerlei beleid over ontwikkeld. Ik zal straks iets verder ingaan op die beleidsstukken, maar die zijn bij u bekend. Het gaat over de knelpuntanalyse in Den Haag, de boezemvisie uit 2016, watersysteemanalyses, KRW-opgave. En recentelijk zijn we nu ook bezig met een strategie voorkomen wateroverlast voor na 2027. Dus het beleid is een belangrijke aanleiding om de verkenning te starten. Maar een tweede belangrijke aanleiding is, wat we ook steeds terug zien komen, is dat wij als Delfland vaak kansen moeten pakken bij ruimtelijke ontwikkelingen. En dat is ook wat nu aan de orde is. De N211 bij de Erasmusvaart, die wordt ondertunneld, dat is een project wat in 2023 uitgevoerd gaat worden. Dus dat is echt een ontwikkeling om bij aan te haken. En we hebben ook rondom ... We hebben ook herstructurering Wateringen-Noord, en in Den Haag Zuidwest waar een aantal woningen gebouwd gaan worden. Dus twee aanleidingen om in september 2018 van start te gaan met de verkenning. Wat we al zeiden, deze verkenning doen we samen met de gemeente Westland, Den Haag, de provincie en wijzelf. In die afgelopen twee jaren zijn er drie bestuurlijke overleggen hebben er plaatsgevonden. Eerste bestuurlijk overleg, hebben we vooral gekeken of die technische ruimtelijk haalbaar is geweest, of die technisch ruimtelijk haalbaar is, en dat is zo. We zagen ook dat het een missing link is, op het gebied van water, ecologie, recreatie. En wat ook belangrijk was is dat we inderdaad zagen dat er een nu of nooit moment zat door werk te maken met de N211. Een tweede bestuurlijk overleg was vorig jaar december. We hebben het verder opgepakt en hebben inzicht gekregen dat er geen spijtmaatregel is om met de N211 mee te liften. We hebben een beter inzicht gekregen tussen ontwerp, hoe verhoudt ecologie en recreatie zich tot elkaar? We hebben beter inzicht gekregen in welke varianten zijn er, de kosten en de baten. En recentelijk, 8 juli heeft er een laatste bestuurlijk overleg plaatsgevonden, en in dat bestuurlijk overleg is de ambitie uitgesproken om samen een stip op de horizon te zetten en om afspraken te maken over de inpassing van de N211. Nou, en dat, over dat laatste bestuurlijk overleg, ga ik nu in de presentatie dieper op in. En u bent inderdaad, in januari zijn we bij u geweest, en we zitten nu bij de commissie in. Nou, de bijdrage van de Erasmusvaart aan een klimaatbestendig en robuust watersysteem, wat is dat nou precies? Want we praten ... We proberen ... We hebben er in de afgelopen maanden wat concreter beeld van gekregen. Wat ik al zei, de aanleiding is de doorstroomstudie, het beleid en de studies die we hebben uitgevoerd. En eigenlijk wat de Erasmusvaart doet, die verbindt de Oost en de West Boezem beter met elkaar, zodat er betere sturing is van het waterpeil tussen Westland en Den Haag. En dat noemen wij op deze locatie, dat daarmee de robuustheid van het watersysteem vergroot wordt. Om een klimaatbestendig beheergebied te krijgen weten we dat de sponswerking van ons beheergebied moeten vergroten, en dat betekent dat we moeten inzetten op vasthouden, bergen en afvoeren. Dus de gemeente en particuliere vragen we heel erg om het water vast te houden, met bergen en afvoer zit meer bij ons, of zit bij ons. En als je dan naar die Erasmusvaart kijkt, dan is het vooral het vasthouden verhaal. Of het afvoer verhaal. Een andere belangrijke aanleiding was natuurlijk het aansluiten bij ruimtelijke ontwikkelingen. Even de volgende dia. Even, er staat extreem nat, en dat wil zeggen, de Erasmusvaart, die robuustheid, is vooral belangrijk bij het extreem natte weer wat we hebben, en waarvan we weten dat het ook blijft. Maar nou loopt mijn presentatie vast.

Even kijken hoor, hier. Ja. Het boezemsysteem nu bij extreem weer is een krappe jas. Weet je, ons boezemsysteem voldoet, maar bij extreem weer is het een krappe jas, en een krappe jas betekent ook dat de doorstroming krap is. Dat betekent uit de doorstroomanalyse van Den Haag in 2012, was de conclusie getrokken dat Den Haag als flessenhals functioneert, het water komt niet goed bij het gemaal Schouten. De aanbevelingen daar zijn, om dat op te lossen heb je meerdere maatregelen nodig. Dus niet één maatregel die dat hele probleem oplost, je hebt er meerdere maatregelen nodig en die staan op dit kaartje waarvan de Erasmusvaart er één is. Vervolgens ook gezegd, we moeten ook ervoor zorgen dat er meer water wordt vastgehouden en het meeliften met ruimtelijk ontwikkelingen, nou dat is inmiddels bekend. Uit de boezemvisie en de watersysteemanalyses, wat je dan ziet gebeuren in het Westland bij extreem nat weer, Westland is een heel verhard gebied met veel boezemwater, en als het dan heel extreem regent, zie je daar heel snel dat de pijlen snel kunnen stijgen. In Den Haag is het juist andersom, je hebt weinig boezemwater. En wat je daar ziet bij hevige regenval, is dat er een groot pijl verhangt komt, waardoor het water weer terug gaat lopen richting de Vliet. Aan de andere kant, wat we ook zien is dat ons boezemsysteem, het heeft primair een aanvoer- en afvoerfunctie voor water, waterkwantiteit. Maar we willen ook andere zaken daarin kwijt, zoals ecologie, recreatie, wonen aan het water, aquathermie in de toekomst. Dus dat boezemsysteem willen we veel meer integraal gaan benaderen, dat is ook een belangrijk ambitie. En daarvoor is ruimte nodig. En dat is eigenlijk wat de Erasmusvaart nu doet, doordat we de Oost en de West Boezem beter met elkaar gaan verbinden, krijgen we meer ruimte dat het water kan stromen. En daarmee is het zowel voor de waterkwantiteit goed maar ook voor waterkwaliteit goed. Ik heb even twee animaties, dan neem ik u even mee. Linksonder is Westland, boezemsysteem, rechts is Den Haag. En dit systeem, deze twee systemen zijn nu verbonden met twee hele lange duikers. West Ambacht duiker en de Wateringse Vaart duiker. Hier rechtsonder ziet u de boezem bergingen, Hoekpolder, Woudse Polder en de Wollebrand. In principe bestaat ons boezemsysteem uit lussen, zodat het water linksom of rechtsom kan stromen. Maar wat gebeurt er nu, die lus ontbreekt eigenlijk tussen de Oost en de West Boezem. Dus daar zit eigenlijk door die twee duikers, doordat die duikers zo lang zijn, zijn ze heel erg beperkt om water door te laten stromen, ontstaat er een wig. Als het nu heel hard regent, dan zie je dat het water in Westland, de blauwe pijlen, die gaan in naar het gemaal. Van de berg, maar het komt ook naar die bergingen toe. In Den Haag zie je gebeuren, gaat het natuurlijk naar Schouten, maar op een gegeven moment na twee uur, of na een tijdje, gaat die flessenhals functioneren, en dan gaat het terugstromen in de richting van de Vliet. En wat doet nu de Erasmusvaart? De Erasmusvaart die doorklieft eigenlijk, die doorsnijdt die wig. Daardoor komt er nu een extra verbinding bij waardoor het water bij extreem weer makkelijker naar deze boezem gepompt kan worden. En water uit Den Haag eventueel via het boezemsysteem van Westland afgevoerd kan worden. Zijn er alternatieven? Zijn er alternatieven om deze twee duikers te vergroten? Waarvan wij ... Weet je, de conclusie daarvan dat je komt omdat je in binnenstedelijke gebied zit, heb je met dezelfde complexiteit te maken, dat er veel belangen zijn, kabels en leidingen in de weg, andere functies. Maar daarbij, omdat het duikers zijn, ook al vergroot je ze, die zullen minder robuust zijn dan een open verbinding omdat dat altijd toch heel veel weerstand oproept. Plus, het biedt geen kansen voor ecologie of recreatief medegebruik, wat de Erasmusvaart wel doet. Nou, samenvattend is de Erasmusvaart gewoon een integraal werk. Je kan daar dingen mooi samen uitwerken. De nut en de noodzaak van de Erasmusvaart, waarom leg je hem aan? Je legt hem aan voor een klimaatbestendig watersysteem 2050. Je legt hem ook aan omdat het de ontbrekende schakel tussen die NEZ-netwerken verbindt met elkaar, waardoor de biodiversiteit in de stad toeneemt. De maatschappelijke baten zijn recreatief medegebruik en wonen en recreëren aan het water. En voor die laatste doelstelling leg je niet alleen de Erasmusvaart aan, dat is echt een maatschappelijke baat. Nou, een defect, even heel kort, dus een extra boezemverbinding van 3,8 kilometer, het is direct een NEZ-verbinding waar ruimte is voor 3,4 hectare Nvo's. Het zorgt voor een betere sturing, het heeft ook nog een stukje extra waterberging. We kunnen hier integraal waterbeheer toepassen. En langs de randen van de Erasmusvaart is ook nog ruimte voor opgaande beplanting,

wandelpaden en strandjes. Nou, welke vervolgstategie hoort daarbij? En dan denken we over een korte en een lange termijn vervolgstategie, en dat doen we dan nog steeds samen met de partners. En dan ga ik even nog kort stilstaan bij de inzichten van de verkenning. Dus de conclusie is, hij is technisch ruimtelijk haalbaar met ruimte voor recreatie en ecologie. Het is een missing link voor een aantal doelstellingen. We hebben een meekoppelkans met de N211. Het project N211 kan de twee wegen op toekomstvastе hoogte aanleggen, waardoor de Erasmusvaart in de toekomst ingepast kan worden. Dus dat is een hele mooie kans die we nu mee kunnen nemen. En de uitvoering is integraal, en die moet je samen oppakken en koppelen aan gebiedsontwikkelingen. Nou, en wat tijdens het bestuurlijk overleg van 8 juli besproken is, met de vier partners, met de andere drie partners, dat we een gezamenlijke realisatiestrategie willen uitwerken. Waarvan we ons bewust zijn dat het realiseren van de Erasmusvaart een lange adem is, waarin je mee kan liften met gebiedsontwikkelingen, waardoor je hem gefaseerd kan uitvoeren en ook gefaseerd kan financieren. Dan hebben we het over gebiedsontwikkelingen in het Westland. Dit is de N211, en hier zie je Den Haag. Nou, wat betekent dat voor de vervolgstategie? Nou, de vervolgstategie is eigenlijk dat we in deze collegeperiode, beslissingen kunnen nemen om de Erasmusvaart in de toekomst mogelijk te houden en te maken. Waarbij we dan water als drager is, de structuur, maar wel met oog voor verschillende ontwikkelingen. En als je dan aan ontwikkelingen denkt, dan heb je het over Wateringen Noord, de Gantelzone, herstructurering Den Haag Zuidwest. Je hebt natuurlijk het ... En dan nog, het is nu een poldersysteem, delen van de locatie daar, dat gaat naar een boezemsysteem, dus daar heb je ook gebiedsprocessen nodig met de mensen die daar omheen en langs wonen. En wat dan dus nu belangrijk is in deze collegeperiode is, nou gezamenlijke die strategie uitwerken. De ambitie is om dat in Q1 te hebben van 2021. Afspraken maken met de N211, over de inpassing van de Erasmusvaart. En ook de Erasmusvaart gaan borgen in collegeprogramma's, investeringsprogramma's en andere programma's. Omdat, we hebben het nu nog over een verkenning, het heeft nu nog weinig status, en er moeten programma's gaan komen waardoor het meer status gaat krijgen. Nou, dat proces hoort erbij, het vervolgproces. Ambtelijk zijn we nu bezig met het opstellen van een plan van aanpak. Tijdens het bestuurlijk overleg van 8 juli is afgesproken dat iedereen, wat daar besproken is, intern terugkoppelt, dus dat is wat we hier doen bij deze commissieoverleg. De komende maanden, dan gaan wij een aantal zaken inhoudelijk verder uitwerken. Er zal een informatiebijeenkomst komen voor externe stakeholders. Op dit moment is de Erasmusvaart vooral bekend nog bij een klein groepje bestuurders en ambtenaren, terwijl het juist belangrijk is dat ook externe stakeholders geconsulteerd gaan worden zodat we ook van hun horen wat hun belang is en dat we die mee kunnen nemen. En dan verwachten we eigenlijk in het eerste kwartaal van 2021 weer bij u terug te kunnen komen, om te laten zien waar we staan, ja hoe die ontwikkelstrategie eruitziet. En dat dan als basis kan gaan dienen voor de interne consultatie en besluitvorming daarover. En dat was de presentatie.

De voorzitter: Hartelijk dank Soet, in ieder geval een helder verhaal. Ik wilde eigenlijk vragen aan de leden of ze voldoende geïnformeerd zijn? En er staat of er vragen zijn? Ik zie al één hand voor één vraag. Maar ik zou willen voorstellen, stelt u maximaal per fractie één vraag, en dan is er best kans dat die andere vragen ook door anderen gesteld kunnen worden en beantwoord door Soet, of meegenomen kunnen worden. Mevrouw Van Hagen.

Mevrouw Huijbregts: Moet ik het scherm nog delen of moet ik hem weghalen?

De voorzitter: Nou, ik denk dat u hem kan weghalen. Mevrouw Van Hagen, u had een vraag? Gaat uw gang.

Mevrouw van Hagen-Rooijen: Ja. Daarnet is er aangegeven dat in het voorjaar de keuze gemaakt zou worden om bij de N211 het hoog of laag uit te voeren. Ik was een beetje benieuwd of wat hierin de voorkeur heeft van

het waterschap? Want de voorkeur vanuit de AWP is eigenlijk om hier dit hoog uit te voeren en hier als waterschap ook inderdaad op in te steken. Dus ik weet ook niet wat de andere partijen daarvan vinden, om dat inderdaad te ...

De voorzitter: Nou, ik grijp even in, want dit is een informatieve toelichting van het college. En ik stel voor dat als er echt keuzes aan de orde zijn, dat we dan gaan discussiëren en meningen gaan peilen van andere partijen. Dus uw vraag is, wanneer is een keuze aan de orde, begrijp ik?

Mevrouw Van Hagen-Rooijen: Nou ja, dan is de vraag van, wat is nu de basiskeuze die nu bij het waterschap ligt? Gewoon voor hoog of laag.

De voorzitter: Oké. Is daar iets over te zeggen, portefeuillehouders?

Mevrouw Koops: Ja.

De voorzitter: Kort.

Mevrouw Koops: Dank je wel. Ja, daar is wat over te zeggen. Wij kijken of het inpasbaar is nu in de ontwikkeling van de N211, waarbij we uitgaan van minimaal 1,20. En bij voorkeur nog wat hoger, 1,50, ja en het liefst natuurlijk 1,80. Maar wij vrezen dat dat niet haalbaar is omdat er ook nog moet worden gekeken, enerzijds naar de kosten maar anderzijds ook naar de veiligheid van de weg. Want anders wordt het een soort alpenlandschap en dat niet de bedoeling. Maar hoe hoger, hoe beter.

De voorzitter: Fijn. Dank u wel. Mijnheer Oostvogels, u had ook een vraag.

De heer Oostvogels: Ja, dank u wel mijnheer de voorzitter. Ik ga even op stereotyperingen uit, dus ik hoop dat andere fracties vragen gaan stellen over waterkwaliteit en de doelen die we moeten behalen. Mijn vraag die zou gaan, heel plat, wat gaat dat kosten? Want er moet natuurlijk ... Geld kunnen we maar één keer uitgeven, dus we moeten toch even gaan kijken, wat is de bang voor de buck? De bang is, daar gaan andere fracties vragen over stellen, ik ben benieuwd naar de buck.

De voorzitter: Prima. De hoogheerraad, wie dat weet.

Mevrouw Koops: Ik denk dat je ook moet vragen, wat gaat het kosten als we het niet doen? En dat wordt nog aanzienlijker. Ieder jaar die waterschade, ieder jaar de kassen die onder water staan, de woningen die onder water staan. Dus ik denk dat dat ook een goede vraag zou zijn. Van de andere kant is het ook zo, wat we nu voor deze fase moeten beslissen, is nemen we een maatregel waar we geen spijt van krijgen. En we hopen dat dat gewoon binnen de exploitatie van de N211 kan. Dus dat het kostenneutraal kan, in ieder geval om die no regret maatregel te nemen. En verder, in de hele uitwerking gaan we kijken wat het totale project gaat kosten, wat het ook oplevert. Ik merk ook al dat er veel corporaties, ik heb nu twee corporaties gesproken, die zijn erg geïnteresseerd in die exploitatie. Dus dat moeten we dan in de volgende fase helemaal geen kijken van, wat is wiens belang, wat is wiens verantwoordelijkheid, en wie draagt dan wat bij in het hele verhaal?

De voorzitter: Dank u wel. En wanneer komt dan ... Nou ja, dat komt natuurlijk, dat is verteld in de prestatie, dat er op enig moment een investeringsvoorstel komt?

De heer Belt: Ja. Wij zijn nu met een aantal studies bezig en er wordt een ontwikkelstrategie nu uitgedacht. En daarvoor wordt in het eerste kwartaal van 2021, zitten we als bestuurders ook weer bij elkaar. En kijken we

hoe alle partijen er dan in staan en welke rol we kunnen pakken, en dan kunnen we ook ieder naar de eigen organisaties daarmee terug.

De voorzitter: Prima. Mijnheer Anker, die had ook een vraag. Gaat uw gang.

De heer Anker: Ja, dank u wel voor deze presentatie, haalbaarheid van de Erasmusvaart. Er werd gesproken over sponswerking verbeteren, en vasthouden van water. Ik vroeg mij even af van hoe dat gaat, maar dat is misschien een technische vraag. En u praat ook over afvoeren? En ja, ik vroeg me eigenlijk af van, aan de ene kant vasthouden en aan de andere kant afvoeren. Ik vroeg me af van, hé, kunnen we daar niet ook iets mee doen? Omdat het ook allemaal zoet water is, maar misschien zijn er technische vragen, maar dat schoot mij even te binnen toen ik de presentatie zag.

De voorzitter: Oké. Ik ga even wat vragen opzamelen, ik merk dat dat misschien effectiever is. Mijnheer Vissers, u had ook een vraag.

De heer Visser: Ja, dank u voorzitter. Dank voor de presentatie. Maar wat mij wel opviel in de presentatie is dat het op de eerste sheets, begint het eigenlijk met het aantonen van de urgentie, dat we zorgen dat we de Oost en de West Boezem beter met elkaar kunnen verbinden, zodat we wateroverlast kunnen voorkomen. En het eindigt met dat er een project van lange adem is, waarmee we vooral moeten meeliften met gebiedsontwikkelingen. En dat eigenlijk voor de korte termijn we vooral moeten zorgen dat we het niet onmogelijk maken. Dus mijn vraag is toch wel even hoe je zo'n verbinding als alternatief voor die duiker, als doorbreking van die wig, gefaseerd kan uitvoeren? Want dan heb je nog steeds die verbinding niet. Het lijkt me dat je die verbinding toch in één keer moet maken. En hoeveel tijd hebben we? Hebben we de luxe om te wachten tot in 2040 misschien er een gebiedsontwikkeling is die hem volmaakt. Want ik zie een aantal zaken in de presentatie toch wel aangeven dat het urgenter is om te zorgen dat we de wateroverlast beter kunnen afhandelen in onze boezemsystemen. Dus dat was eigenlijk mijn voornaamste vraag. En een kleine erbij, de Erasmusvaart zou één van de maatregelen zijn, dat was ook in het begin van de presentatie. En ik vraag me af of in het project ook met de gemeente Den Haag en de gemeente Westland gesproken wordt over die andere maatregelen die nodig zijn? En op welke termijn die dan gerealiseerd kunnen worden?

De voorzitter: Oké, dank u wel. Mevrouw Zandstra, PvdA, u had ook een vraag.

Mevrouw Zandstra: Ja voorzitter, dank u wel. In deze oriënterende fase vinden wij het belangrijk om niet alleen een vraag te stellen, maar toch ook iets te zeggen hoe wij hier tegenaan kijken. Wat ons betreft is het een interessant project, maar wij willen het wel graag in relatie zien tot ook andere zaken die nodig zijn, zoals bijvoorbeeld de Valkenbosvaart. En zijn wat dat betreft nog niet overtuigd van de noodzaak tot dit het eerste is wat we zouden moeten aanpakken om het watersysteem in de Haagse regio op orde te brengen. En daarnaast vragen wij ons af of er echt bereidheid is bij alle partijen, inclusief onszelf, om hier financieel aan bij te dragen? En of niet alle partijen zich rijk rekenen door te denken dat de ander wel eventjes de rekening oppakt. Ja, dus dat is wel iets om tijdig te bespreken en niet pas als duidelijk is wat het eindbudget is.

De voorzitter: Prima, ik beschouw dit gewoon als een statement, maar dat is oké, andere deden dat ook. Mevrouw Van der Burg, u had ook een vraag. Ongebouwd.

Mevrouw Van der Burg-van Leeuwen: Ja, dank u wel voorzitter. Interessant, de opmerking van mevrouw Zandstra. Mijn vraag is een beetje in die lijn. Ik neem aan dat de gemeente Den Haag wil gaan verharderen. Want die wil waarschijnlijk inbreiden, die wil woningen gaan bouwen. Ik neem aan dat de gemeente Den Haag

dan ook moet voldoen aan de watertoets? En dan is het vergraven van de Erasmusvaart, al een aardige compensatie denk ik. Of compensatie is dat dan niet te noemen, want dat is als je vervangend water moet graven. Dat is, even snel, een 4,5 hectare, terwijl het totale plangebied 17 hectare is. Ja, ik zou dan toch zeggen van, wie gaat straks de kosten dragen, en hoe alert is Delfland op zijn eigen rechten? Want die wil hier ook weer andere plannen realiseren, dat is werk met werk maken, maar ik wil wel kijken hoe dan de kosten, waar de kosten dan echt terechtkomen.

De voorzitter: Fijn, dank u wel. Mijnheer Van Heijningen van Bedrijven, uw vraag.

De heer Van Heijningen: Ja, mijn vraag is van, hoeveel robuuster wordt ons watersysteem, dankzij de Erasmusvaart?

De voorzitter: Oké, dank u wel. Het ligt een beetje in lijn van wat de heer Vissers vroeg. En dan als laatste, omdat het twee partijen zijn, de heer Pieter-Jan Hofman van de ChristenUnie-SGP.

De heer Hofman: Dank u wel, voorzitter. Ik vraag ook aandacht voor de polderwaterhuishouding, want het zwaartepunt ligt nu op het boezemlandgebied. Dus je beide ...

De voorzitter: Ja, maar het gaat nu over Erasmusvaart, mijnheer Hofman.

De heer Hofman: Nee maar je moet ... Erasmusvaart is veel te object gericht. Je moet kijken wat het effect is, van het hele afwateringsgebied. En ik wilde ook de polderwaterhuishouding, zeker met die stedenbouwkundige opgave, dat dat niet veronachtzaamd wordt. Je kunt ook de bemaling verbeteren. Dus wordt dat meegenomen of niet?

De voorzitter: Oké, dat sluit aan bij mevrouw Van der Burg. De watertoets.

De heer Hofman: Nee, het gaat verder dan de watertoets.

De voorzitter: Oké. Goed, ik ga eens naar de hoogheemraden kijken. Wie deze vijf laatste vragen kort kan beantwoorden?

Mevrouw Koops: Ja, Marcel jij eerst nu?

De heer Belt: Ja, dat is goed.

De voorzitter: Bullets-gewijs.

De heer Belt: Wat zeg je?

De voorzitter: Bullets-gewijs.

Mevrouw Koops: Bullets-gewijs, tak, tak, tak. Dat wordt lastig met dit onderwerp.

De heer Belt: Ik wil graag iets zeggen over een aantal vragen die er kwamen over de financiering en hoe verschillende partijen daarin staan. Kijk, het moge duidelijk zijn dat alle partijen hier baat bij hebben. Ook Den Haag, als we kijken inderdaad naar die inbreiding die daar in het vershiet ligt, die heeft baat bij dat er geïnvesteerd wordt in die openbare ruimte, dat het waterrobuust is. Dus het moge duidelijk zijn dat Den Haag

hier dan ook vanuit zo'n optiek aan zal bijdragen. Ook de andere partij, Westland, ziet dat ook. Ik bedoel, een stukje nieuwbouw aan het water levert gewoon ook meer op. En dat is nou juist wat we allemaal in die ontwikkelstrategie willen neerzetten. Daar moet ook duidelijk worden, wat is logisch dat per deelgebied, welke partij, welke ontwikkelaars daar stukjes gaan pakken? Ik denk dat het goed is dat collega Koop straks iets zegt over die urgentie en die robuustheid. Maar wat voor de ontwikkeling van belang is, is dat wij op dit moment bij de partijen, dat het lastig is om nu in één keer te zeggen van, hé, we leggen die hele vaart aan en we investeren daar met zijn allen nu in. En de strategie lijkt hem te zitten in de visies die we in ons gebied hebben, dit te verankeren, dus ook in bestemmingsplannen, omgevingsvisies. En vooral ook heel alert te zijn bij allerlei deelontwikkelingen, en vooral ook te zorgen dat we het met verschillende ontwikkelingen niet onmogelijk maken. Dus vooral op die deelbelangen blijven inzetten. En ook die deelprojecten, die dragen al heel veel bij om het systeem robuuster te maken. Manita, wil jij wat meer zeggen over de lange termijn, en de urgentie?

Mevrouw Koop: Ja. De heer Vissers, en ik proef ook nog wel die vraag bij andere partijen, die stelde de vraag, ja enerzijds hebben we de urgentie, en anderzijds hebben we de lange termijn. De lange termijn kan niet zonder een eerste stap, en het is nu de kans, een eenmalige kans om die Erasmusvaart op deze manier aan te leggen. En de urgentie zit hem dus vooral in de kans die we nu ruimtelijk hebben door die N211. En die in mijn optiek moeten we die nu pakken, in ieder geval om te voorkomen dat het straks helemaal onmogelijk wordt. Doen we niks en leunen we achterover, dan later zeggen we over tien jaar, hadden we dat nou maar opgepakt, want dan hebben we een prachtig integraal waterrobuust systeem kunnen neerleggen. Voor de korte termijn, dus zeg maar na 2027, werken we natuurlijk al aan het water- en klimaatbestendig maken van Delfland. We moeten dit jaar op 98 procent zitten, we zitten al op 98,5 procent waarbij we ook de boezemkades op orde brengen, maar ook in gesprekken met partijen, bijvoorbeeld via de watervisie, maar ook gewoon in bilaterale gesprekken, ik noemde ook even in dit geval het Westland, ook echt werken aan extra wateropvang. En ik heb toevallig gisteren met de heer Snijders uit Westland daar ook weer gesprekken over gehad, en die is ook heel erg enthousiast over die verbinding, om meerdere redenen, tussen Delft en Westland. Dus het is een urgentie omdat het kan nu, omdat het moet, vanwege die N211, maar ook omdat de geesten rijp worden. En ik merk ook al bijvoorbeeld bij woningcorporaties, en ik was er vandaag ook bij één, dat ze echt enthousiast zijn voor dit project. Ook om bijvoorbeeld in Zuidwest, blauw en groen een behoorlijke plek te geven. Dat is hun pakkie-an, zou je kunnen zeggen. Nee, het is ook ons pakkie-an. Waarbij we gezamenlijk kunnen optrekken en de verdeling van de financiën en de directe belangen, die gaan we verder uitwerken in de ontwikkelstrategie.

De voorzitter: Dank u wel, dat heeft u netjes beantwoord. Ik zie dat er nog een laatste vraag is van de fractie Bedrijven. Mijnheer Van Heijningen, gaat uw gang.

De heer van Heijningen: Sorry, ik heb het handje niet weggehaald.

De voorzitter: Oké. Dank u wel. Dan stel ik vast dat we dit agendapunt denk ik kunnen afronden. Als er technische vragen zijn, dan bent u welkom om ze te stellen. Ik heb begrepen dat de urgentie vooral ook samenhangt met de besluitvorming van die N211, en dat we die kansen moeten pakken. En dat als er investeringsbesluiten worden gevraagd, dat er dan stukken worden voorgelegd aan onze vergadering en we ze dan hier vast weer gaan bespreken. Ik ga door naar het ...

De heer Belt: Voorzitter?

De voorzitter: Mijnheer Belt.

De heer Belt: Wij vragen ook aan de commissieleden om ook er actief mee te denken op dit vlak en ook de komende tijd, als er suggesties zijn, om dit aan ons mee te geven. Eigenlijk willen we u allen uitnodigen ook om dit proces te omarmen en ook hier het ambassadeurschap ook verder op te nemen. Nou, en daar hopen we u de komende tijd nog verder warm voor te maken en ook verder te informeren.

De voorzitter: Prima, dus ik versta dit dat als er ondersteuning nodig is, voor dat ambassadeurschap, dat er dan ook informatie gevraagd kan worden aan de organisatie. Dank u wel. Ook dank aan Soet Huijbregts voor de presentatie en de toelichting.

4.H Hamerstukken

5. Ingekomen stukken

De voorzitter: Ik ga door naar het volgende agendapunt, dat zijn de ingekomen stukken. Op verzoek van een aantal fracties zijn de agendapunten 5a tot en met 5f geplaatst. En ik loop ze even af en dan zal ik het woord geven aan de fractie die het verzocht hebben.

05.a Actieplan biodiversiteit 2020-2021

De voorzitter: En dan begin ik bij 5a, het actieplan biodiversiteit, op verzoek van de fractie Ongebouwd.

Mevrouw Onderdelinden: Voorzitter, mag ik een vraag stellen?

De voorzitter: Wie mag ik daarover het woord geven, van de fractie Ongebouwd.

Mevrouw Onderdelinden: Voorzitter, mag ik per interruptie?

De voorzitter: Zeker, mevrouw Onderdelinden.

Mevrouw Onderdelinden: Dit zijn toch geen besprekstukken? We gaan hier toch niet het woord over voeren als het geen besprekstukken zijn?

De voorzitter: Nou ja, er zijn fracties die hebben gevraagd om het behandelen, het op de agenda zetten van die ingekomen stukken. Dus ik vraag die fracties, dus niet alle fracties, maar die fracties om even toe te lichten wat zij beogen met het agenderen? En dan zien we wel of dat leidt tot een zeer uitgebreide bespreking of dat dat leidt tot statements waar we als commissie of als college kennis van kunnen nemen. Het actieplan biodiversiteit, op verzoek van de fractie Ongebouwd geagendeerd. Wie kan ik het woord geven daarover?

Mevrouw Van der Burg-van Leeuwen: Ja voorzitter, ik wil daar wel kort op antwoorden. Wij hebben daar vragen over gesteld gekregen, of wij hebben vragen gesteld en die zijn beantwoord. Dus het is mij even ontgaan waarom dit nu geagendeerd staat? Het ging over de wisselverordening en over kruiden, onkruiden op terreinen van NS of andere overheden die niet onderhouden worden, en waar wij in de veehouderij nogal last van hebben. En daar is duidelijk antwoord op gegeven, dat daar goed beleid op gevoerd wordt. Dus bij deze dank voor de beantwoording van de vragen.

De voorzitter: Oké.

05.b Plan van Aanpak Vissenbossen - Alternatief habitat voor vissen in Schie en Vliet

De voorzitter: Dan 5b, wie mag ik daarover het woord geven? Mevrouw Van Hagen. Of mevrouw Kiès of mevrouw Zandstra.

Mevrouw Zandstra: Voorzitter, onze vraag is via de mail beantwoord op dit punt.

De voorzitter: Dank u wel. Dan gaan we door naar 5c.

De heer Hofman: Voorzitter? P-J Hofman wilde graag per interruptie nog aanhaken.

De voorzitter: Ja.

De heer Hofman: Met dat eerste punt over die biodiversiteit. Het is zo dat wij willen aanbevelen om een ecooloog aan te trekken, in dienst van Delfland. In de maatschappij gaat nu die natuur infrastructuur en biodiversiteit een grote rol spelen, ook voor onze eigen infrastructuur. Dus vandaar wil ik dat even overwegen.

De voorzitter: Prima dat heb ik u eerder horen zeggen, horen geven dat pleidooi. Waarvan akte. 5c.

De heer Belt: Voorzitter, mag ik daarop reageren?

De voorzitter: Zeker.

De heer Belt: Beschouw ik als een ja. Wij hebben als Delfland verschillende ecologen in dienst, die actief betrokken zijn bij onder andere het KRW-programma. En wat u vorig jaar bij de begroting heeft goedgekeurd is dat er een beleidsadviseur biodiversiteit is aangesteld. En dit is eigenlijk het eerste hele mooie werkje wat van deze persoon afkomstig is. En die zal hier verder met de uitvoering, samen met de ecologen aan de slag gaan.

De voorzitter: Dank u wel.

De heer Hofman: Nou, buitengewoon fijn om dat te horen. Dank je wel.

De voorzitter: Dan ben ik bij 5c, op het beverprotocol, als we dan toch bij de biodiversiteit blijven. En mevrouw Van Hagen.

Mevrouw Van Hagen-Rooijen: Voorzitter, per interruptie, ik had bij 5b nog een handje omhoog. Onze vraag is, bij de vissenbossen, er wordt aangegeven dat een van de doelen is meer vis. En wij zouden dat graag wat meer SMART zien. Met hoeveel meer vis wordt er bedoeld, welke vissoorten gaat het dan om? Dat is de inbreng.

De voorzitter: Oké. Ik denk dat de hoogheemraad vis daarvan kennis moet nemen.

De heer Belt: Ja, daar neem ik kennis van. En de vissenbossen is een onderdeel om meer structuur en ecologische activiteiten in het water te krijgen. En waarop we monitoren is onder andere macrofauna en waterplanten, dus dat zijn de zaken waar we ... Dit draagt eraan bij. Maar niet per se ...

De voorzitter: Dank u wel.

De heer Belt: Vissen of soorten.

De voorzitter: Prima, dank u wel.

05.c Beantwoording vragen AWPD inzake bever en beverprotocol

De voorzitter: Dan ga ik naar het beverprotocol. Mevrouw Van Hagen, op uw verzoek geplaatst. AWP.

Mevrouw Van Hagen-Rooijen: Ja. Er is aangegeven dat we zelf een beverprotocol willen gaan opstellen maar dat we indien mogelijk ook aan gaan sluiten bij het beverprotocol van de provincie, dat dat logisch lijkt. Ons voorstel zou eigenlijk zijn om het de andere kant op te doen. Het beverprotocol van de provincie ligt er al, het is altijd makkelijk schieten en aanvullen op een plan wat er al ligt. Dus eigenlijk om vanuit het protocol van de provincie te kijken van, goh, wat willen we daarin juist wel en wat willen we niet, zodat allebei de partijen profiteren zeg maar van een optimaal beverprotocol.

De voorzitter: Prima, dank u wel. En de fractie van ChristenUnie-SGP had hem ook geagendeerd gevraagd.

De heer Hofman: Ja, dat klopt voorzitter. Ik breng hiermee in herinnering ook het protocol wat collega noemt, dat het goed is om dat als voorbeeld te dienen. Wat betreft Rivierenland en ook Hollandse Delta, en daar al de ervaringen mee te delen wat zij met werking van de protocollen hebben opgedaan. Dus ik vind het een goede opmaat om de protocollen voor Delfland ook in die zin door te akkeren.

De voorzitter: Dank u wel. Behoeft op een reactie van de hoogheemraad?

De heer Belt: Ja, ik beaam dat. Ik acht dit logisch dat wij kijken naar de protocollen die er zijn en dat we daar onze lering uit doen. Dus dank voor de suggesties.

De voorzitter: Prima, dank u wel.

05.d Beantwoording schriftelijke vragen CU-SGP over Melkveehouders Vakbond

De voorzitter: Dan 5d. ChristenUnie-SGP die had gevraagd om de beantwoording van de schriftelijke vragen over de Melkveehouders Vakbond even aan de orde te stellen. Gaat uw gang.

De heer Hofman: Dank u wel voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Hofman, ChristenUnie, ja.

De heer Hofman: Pieter-Jan Hofman. Het is zo dat, dank voor de beantwoording, alleen wordt het zwaartepunt gelegd bij de kringloop, en daar staan wij ook achter om dat invulling te geven. Maar wij wilden eigenlijk aandacht voor de participatie in het waterbeheer. Voor de vernatting, wat nu ook actueel is en door de Raad van de leefomgeving ook is geadviseerd. En daar een compensatieregeling voor degene die daarin meedoen te regelen, a la hoogheemraadschap De Stichtse Rijnlanden. En op dat onderdeel wordt eigenlijk niet ingegaan. Dus onze vraag is, overweegt ook Delfland om een dergelijke stap te nemen, om de participatiesubsidie toe te kennen aan agrariërs, veehouders, die aan de vernatting deelnemen, om dat te bewerkstelligen?

De voorzitter: Is één van de hoogheemraden in staat om daar een antwoord op te geven? Ik dacht juist in de beantwoording gelezen te hebben dat eraan werd gedacht. En dan is nu de vraag of het ook technisch mogelijk is?

Mevrouw Koops: Mogen we, want er zijn diverse regelingen, mogen we dit even meenemen en schriftelijk beantwoorden?

De voorzitter: Ja, dat lijkt me een goed voorstel.

De heer Hofman: Ja, dat is uitstekend. Dan krijgt het ook de aandacht die het behoeft. Dank u wel.

Mevrouw Koops: Ja, fijn.

De heer Oostvogels: Voorzitter? Mag ik dan opmerken dat dit als een technische vraag klinkt?

De voorzitter: Ja.

De heer Hofman: Nee, want het is een politiek bestuurlijke vraag, of je een dergelijke subsidie wil introduceren ja of nee, en dat vinden wij cruciaal.

De heer Belt: Ja, ik zou wel willen meegeven, kijk op dit moment werken wij in verschillende gebiedsprocessen waaronder het Bijzonder Provinciaal Landschap Midden-Delfland, samen met de gemeente en de agrariër. En de insteek is daarom, om elkaar te faciliteren. En op dit moment niet per se om daar een ander financiële regeling op te zetten. Maar ja, volgens mij hebben we net toegezegd om even mee terug te nemen naar het college.

De heer Hofman: Ja nogmaals, als ik mag voorzitter bij interruptie. Wij hechten eraan om a la Stichtse Rijnlanden te overwegen, omdat de agrariër ook waterbeheerder is, in die zin. En die pakt een stukje van het waterschap mee, wat ze minder zeg maar qua infrastructuur hoeven in te richten omdat de percelen gewoon dienstbaar kunnen zijn voor waterberging en waterbevoorrading. Dus dat is even een accentje meer dan gebiedsparticipatie in de inrichting van gebieden. Dus daar wil ik de aandacht dan voor vragen, dat dat nader wordt beschouwd.

De voorzitter: Prima, dank u wel. Ik denk dat het antwoord, dat het meegenomen wordt naar het college. Dat is dan een toezegging lijkt mij, dat daar nog even naar wordt gekeken, naar aanleiding van die schriftelijke vragen.

05.e.1 Voorkomen Wateroverlast Delfland 2027-2050

De voorzitter: Dan ben ik bij agendapunt 05.e, dat zijn twee issues over wateroverlast Delfland. En dan heeft PvdA als eerste het woord. Voorkomen wateroverlast Delfland.

Mevrouw Zandstra: Voorzitter, dank u wel. Dank voor deze brief. Er staan interessante zaken in. Wat wij alleen nog missen is de relatie tot de watervisie. En ook of nieuwe ontwikkelingen dan gevolgen hebben voor onze eigen watervisie en de gesprekken die wij met de gemeente voeren. En onze suggestie zou zijn om bij dit soort brieven dus ook een paragraaf op te nemen wat het betekent voor onze eigen watervisie, zodat we mee kunnen wegen of dat bij een update daarvan ook is meegenomen.

05.e.2 Beantwoording schriftelijke vragen CU-SGP over voorkomen wateroverlast

De voorzitter: Oké, dank u wel. En dan geef ik het woord aan de fractie ChristenUnie-SGP, want die hadden ook gevraagd om hier aandacht aan te geven.

De heer Hofman: Ja. Nogmaals Pieter-Jan Hofman, CU/SGP.

De voorzitter: Dank u wel, voor het verslag.

De heer Hofman: Het is zo dat wij dit hebben aangekaart omdat wij vinden dat het waterschap en de Erasmusvaart is daar een, vinden wij een goed voorbeeld van, proactiever zich opstelt. Er zijn veel vraagstukken die op ons afkomen, met de droogteperiode en de klimaatadaptatie, en kunnen wij in feite nu al aangeven welke terreinen en percelen van belang zijn om in te zetten voor het waterbeheer? En dat willen wij eigenlijk door middel van noodoverloopgebieden en dergelijke, dat dat in studie wordt genomen, en dat daar vaart mee wordt gemaakt. Want de regelingen komen eerder naar ons toe dan we denken. Dat vinden wij dus van belang, en we vinden het jammer dat het toch wat terughoudend is geformuleerd. En het lijkt een beetje op de lange baan. Want studie kunnen we altijd doen, maar het is aanpakken nu, is ons gevoel. En we zullen dus assertiever ook met partijen in actie moeten komen, en niet afwachtend maar gewoon al vooruitblikkend waar je eigenlijk waterzaken wil regelen, planologisch. Dus dat is eigenlijk het belangrijkste wat wij willen opmerken, en dat miste we in de beantwoording van de vragen.

De voorzitter: Dank u wel. Ik denk dat we er kennis van nemen. Heeft één van de heemraden behoefte om daarop te reageren? Mevrouw Koop, gaat uw gang.

Mevrouw Koops: Ja voorzitter, dank u wel. Dat we proactief aan de slag moeten, dat spreekt me aan. Ik dank ook de heer Pieter-Jan Hofman voor zijn aansporing. We zijn natuurlijk al met diverse partijen in gesprek, met risicobiologen, stresstesten, en waarbij we ook de kwetsbaarheden in kaart brengen, dus dat doen we sowieso. Daarnaast, worden natuurlijk ook al bijvoorbeeld, ja ik noemde net het Westland, worden al waterbergingen gegraven, we bouwen voor het ABC Delfland. Dus er wordt al het nodige gedaan. Dit, deze visiestrategie wateroverlast, dit is bestemd voor na 2027. En als u zegt van, nou we moeten echt assertief zijn, dan is dit ook een daad van assertiviteit zou ik haast zeggen. Want wij hebben hier in het initiatief genomen om samen met u die kaders vast te stellen. De doelstellingen van waar moeten we nu aan ... Waar willen we aan voldoen na 2027 tot 2050? En dat hebben we gedaan om op een goede manier in gesprek te kunnen gaan over de maatregelen en de polders die u noemde, om die te kunnen nemen. Dus wij hebben daar als Delfland het initiatief nu in genomen. Er zijn al gesprekken gaande afgelopen periode, ondanks de reorganisatie, ambtelijk. En onze vertegenwoordigers die hebben dus deze doelstelling nu in hun zak, en we komen ook binnenkort naar u terug met een langetermijn plan van aanpak. Het is voor 2027, maar ik hoorde ook bij het vorige dossier al het woord urgent vallen, dus daarmee hebben wij het ook alvast opgepakt, omdat wij toch wat bijtijds gesteld staan. Dank u wel.

De heer Hofman: Ja, dank u wel hoogheemraad.

De voorzitter: Prima.

De heer Hofman: Voorzitter, ik wil toch nog even aandacht vragen voor onze watervisie, net als de PvdA. Dat die dus gewoon als instrument op deze wijze ook wordt ingezet. Want landelijk gezien hebben wij daar heel veel lof over gehoord, vanuit Delfland. Dus als je het nou over Delfland hebt, met de voortrekkersrol, dan is die

watervisie landelijk wel goed bekend geworden, zelfs in binnenlands bestuur. En ik denk dat we dat moeten verzilveren wat betreft de opmaat naar een goed evenwichtig waterbeheer.

Mevrouw Koops: Ja, helemaal mee eens.

De voorzitter: Dank u wel.

05.f Beantwoording schriftelijke vragen inzake gemaal Bergboezem Berkel

De voorzitter: Dan ga ik nu naar agendapunt 5f, op de agenda op verzoek van de Partij van de Arbeid en Water Natuurlijk. En ik geef Water Natuurlijk eerst eventjes het woord. Wie voert het woord namens Water Natuurlijk?

De heer Vissers: Voorzitter.

De voorzitter: Mijnheer Vissers.

De heer Vissers: Dank u. Ja, om te beginnen, dank voor de beantwoording van onze schriftelijke vragen. We willen er één opmerking over maken en een vervolgvraag stellen. Laat ik met de vervolgvraag beginnen. We zijn ondertussen tweeënhalve maand verder dus wij zouden graag van het college willen weten of er voortgang te melden is over de herstelwerkzaamheden? En verder moet het ons toch wel even van het hart dat er nu staat dat problemen voorkomen kunnen worden door in een zettingsgevoelig gebied, vanzelfsprekend specialisten ingezet worden die de beste uitvoeringsmethode bepalen. Dat is kennelijk bij de eerdere besluitvorming en planvoorbereiding toch wat te optimistisch aangepakt, anders hadden we nu niet in een situatie gezeten dat een vispassage niet gefundeerd is, moet worden opgegraven en teruggelegd met het fundament. Dus we spreken de verwachting uit dat inderdaad nu met de grootste voorzorg de maatregelen worden uitgevoerd. Maar ja, kennelijk is daar toch in het verleden iets lichtzinnig over gedacht, en dan ben je toch schade aan het repareren die misschien vanuit het voorzorgsprincipe ook voorkomen hadden kunnen worden. Dus dat wilde ik er wel even over kwijt.

Mevrouw Koop: Voorzitter?

De voorzitter: Ik ga eerst ... Nou, ik wilde eerst nog even de Partij van de Arbeid, die had ook gevraagd om het te agenderen, een kans te geven om ook toe te lichten wat zij...

Mevrouw Zandstra: Ja voorzitter, dank u wel.

De voorzitter: Mevrouw Zandstra.

Mevrouw Zandstra: Dank ook voor de gestelde vragen van Water Natuurlijk en de beantwoording. Maar wat ons betreft is het antwoord op vraag acht wel heel erg summier, en dat is, wat hebben we hier nou van geleerd? Want er is toch wel wat fout gegaan. En zou u dan niet iets meer woorden moeten uitleggen over wat we hiervan hebben geleerd en hoe we dit gaan voorkomen voor de toekomst?

De voorzitter: Mevrouw Koop, u wilde reageren.

Mevrouw Koop: Ja. Dank u wel voorzitter. Het is misschien ietsje te kort door de bocht om te zeggen, hadden we het kunnen voorkomen. Het herstel van deze lekkage is nogal complex, vanwege een aantal redenen. En

om te beginnen vanwege de diepte waarop de leiding en de lekkage zich bevinden. Ook, dat is één, en daarnaast ook vanwege de positie van de leiding die direct achter die veenkade ligt. Nou, de aannemer die heeft het afgelopen halfjaar, heeft hij de aanpak voorbereid en de nodige vergunningen georganiseerd om daarmee weer te kunnen gaan graven en dat zaakje te kunnen blootleggen. Maar dat gaat niet zomaar, dat betekent dat ook daar een damwandkuip in tussen moet worden aangebracht, en de komende weken wordt de grond dus binnen die damwandkuip verwijderd. En dan komt de leiding vrij te liggen, en dan kunnen we de daadwerkelijke lekkage identificeren. En pas op dat moment krijgen we de oorzaak beter in beeld en kunnen we definitief besluiten hoe we dat een en ander kunnen oplossen en dus ontwerpen. Dus het is eigenlijk haast weer een heel nieuw project geworden. Dus, hadden we het kunnen voorkomen? Dat punt is natuurlijk nu nog een beetje te kort door de bocht om dan te zeggen, joh, we hadden het kunnen voorkomen. Het is ook een ingewikkeld gebied. Het ligt in het veen, ja dus we kunnen nu nog niet precies zeggen wat de oorzaak is. Maar er wordt hard aan gewerkt. En we zijn er natuurlijk niet blij mee.

De voorzitter: Nee. Dank u wel. Dan hebben we deze agendapunten behandeld, denk ik.

6. Rondvraag en sluiting

De voorzitter: En dan ben ik aan de rondvraag, en mevrouw Van Hagen dacht ik, of mevrouw Onderdelinden, nee mevrouw Onderdelinden die had zich al gemeld voor de rondvraag, en die wilde ik dan als eerste het woord geven. Gaat uw gang.

Mevrouw Onderdelinden: Dank u wel, voorzitter. Ja, ik had de vorige keer een vraag gesteld over in hoeverre Delfland zicht heeft op de onttrekking van grondwater aan de bodem. En of daar bijvoorbeeld een kaart van is of dat er zicht is op hoeveel water iemand onttrekt voordat er melding van gemaakt moet worden? En ik dacht dat er toen werd gezegd dat daar schriftelijk op teruggekomen zou worden, maar dat bleek op iemand anders gericht te zijn. Dus ik stel hem gewoon nog een keer.

De voorzitter: Prima. En wie gaat er schriftelijk op terugkomen, welke portefeuillehouder is dat? Mevrouw Koop.

Mevrouw Koop: Het is precies zoals u zegt, met uw welnemen en als ook mevrouw Onderdelinden het goed vindt, dan kom ik er schriftelijk op terug.

De voorzitter: Oké, dank u wel. Dan ga ik naar de AWP, mevrouw Van Hagen. Gaat uw gang.

Mevrouw Van Hagen-Rooijen: Dank u wel, voorzitter. Wij hebben drie punten voor de rondvraag. Ene gaat over de blauwalg in het Prinsenbos, daar is al een mailing over geweest. Ons verzoek was om te pompen en daarmee de recirculatie op gang te komen. En daarop is eigenlijk geantwoord, ja maar ook uit de gebieden waarvan uit gerecirculeerd moest worden, daar zitten voedingsstoffen in. Nou zijn er twee factoren, het is niet alleen de voedingsstoffen maar het is ook de beweging van dat water wat de blauwalg vermindert om te groeien. En ja, onze vraag is eigenlijk waarom dat onderzoek op dat moment niet gedaan is zeg maar? Zeker omdat de beheerder aangeeft dat er bij de bestaande pompen mogelijkheden zijn om de pompcapaciteit op te schalen gedurende de dag en ook gedurende de nacht in te zetten. Dat is één vraag. Onze andere vraag, daar hebben we al kort even contact over gehad met de heer Belt, gaat over een geschil in afhandeling tussen een melding van dode watervogels. Er is rond juni van dit jaar is er een stille melding gedaan zeg maar via het waterschap, of richting het waterschap, dat er zwanen en andere watervogels waren overleden in Den Haag Ypenburg. De personen die contact hebben gelegd geven aan ons aan dat ze heel erg hebben moeten trekken

aan het waterschap om met antwoorden en oplossingen hier te komen. En die voelen zich daardoor een beetje inderdaad, wat is het, tekortgedaan. En zeker nadat zij zagen dat er in augustus mensen via de media melding hadden gedaan van eenzelfde soort geval in Pijnacker-Nootdorp. En dat dit meteen door het waterschap werd opgepakt met, we gaan de doorstroom aanpakken en met honden mag u daar niet meer komen, dat soort dingen. Dus onze vraag hieruit is eigenlijk van, goh, is er een protocol om hiermee om te gaan? Zo nee, kan dat dan gemaakt worden? En ook, lijkt het ons gezien dat toch die watervogels, dat zij niet zomaar overlijden, lijkt ons sowieso handig om iets te melden in een lokale krant of een lokaal nieuwsblad, om dit aan te geven, ook om iedereen het idee te geven dat ze zich gehoord voelen. En onze laatste vraag is een korte vraag, over SGBP3. Hoogheemraad heeft al eerder aangegeven dat het maatregelenpakket nog bepaald wordt. De vraag die wij krijgen vanuit onze achterban is of er al zicht is op hoe de participatie geregeld zal worden te zijner tijd? En dat zijn mijn vragen, dank u wel.

De voorzitter: Prima, dank u wel. Wie kan deze vragen beantwoorden? Wie mag ik het woord geven?

De heer Belt: Ja, dat zal ik doen.

De voorzitter: Mijnheer Belt.

De heer Belt: Ik zal eerst ingaan op de vragen over de dode dieren, de dode watervogels. Ja, hoe het werkt is, meldingen kunnen via verschillende media bij Delfland binnenkomen, en het beleid is dat die zo spoedig mogelijk worden opgepakt. Maakt niet uit waar die vandaan komen of ook vanuit welke media. Dat doen we via vaste protocollen, dus die zijn er inderdaad. En er is dus ... Er zit dus ook geen verschil in of een club heel veel bombarie maakt via allerlei wijkkrantjes of gewoon een e-mail direct naar Delfland toe, daar maken we geen onderscheid in. Alles wordt op dezelfde manier in principe opgepakt. En de twee voorvallen die genoemd worden, dus in het ene geval is, nou ja het trieste geval van een hele zwanenfamilie waar de wijk heel erg aan gehecht was in Ypenburg, die overleden is. Daar werd bij Delfland in eerste instantie gedacht aan vergiftiging, dus dan gaat er even een ander traject lopen. Dan wordt er meer onderzoek gedaan, en dat is ook met de Haagse Vogelbescherming gedaan. Maar dat bleek later botulisme te zijn, dus daar zat even wat ruis op de lijn. In het andere geval, was er wel direct een oorzaak van en kon dat gewoon simpelweg sneller duidelijkheid over gegeven worden. Maar in beide gevallen werd er dus in principe op eenzelfde manier door Delfland geopereerd volgens het protocol. Dus dat is één reactie. En dan, SGBP3, het participatieproces. Wij staan nu op het moment voor de inspraak, die vanaf oktober ingezet wordt, en daar hoort ook dan ruchtbaarheid aan gegeven. En wij zullen ook met, dat is een doorlopend proces, dat wij met de partners, zoals gemeente, kijken welke maatregelen we concreter kunnen maken. Dan even de blauwalg, daar heb ik vorige week een uitgebreide mail over gestuurd. En toch ook een beetje het signaal wat ik daarin wilde meegeven is, dat we op zich best een goed seizoen betreft blauwalgen hebben. Dus gedurende het hele voorseizoen kon er lang gezwoomen worden, ook een groot deel van de zomervakantie, maar dat het echt op het staartje van de zomer is omgeslagen. Nou, daar kwam de suggestie van de AWP om bij de Prinsenbos een extra pomp te installeren. Maar ook in dat inlaadwater zat al heel veel blauwalg, dus dan ga je nog extra water erin brengen. En wij wilden ook niet zomaar wat doen, helemaal ook omdat er in de NRC onder andere ook een kritisch artikel stond dat waterschappen in veel gevallen zomaar wat doen. Nou, dat is bij ons niet het geval en wij willen ook niet dat beeld wekken. Even kijken. Ja, en wat ik wil zeggen, er zit dus al een pomp in die plas Prinsenbos, en die heeft eigenlijk zo'n beetje het hele seizoen best wel zijn werk gedaan. En die heeft ook wel op een hoger niveau gedraaid. Maar ja, helaas op het eind toch nog wel het voorval dat we niet hebben kunnen voorkomen helaas.

Mevrouw Van Hagen-Rooijen: Als ik daarop mag reageren, want ik denk juist in dit geval, omdat het is niet alleen nutriënten maar ook beweging, dat juist in dit geval, dit een uitgelezen moment was om deze proef te doen. Omdat je anders dan normaal maar iets doen, je in de proef één factor verandert. Zeker als je kunt zeggen, goh aan de ene kant is blauwalg en aan de andere kant is ook blauwalg, dat je eigenlijk kunt kijken van, goh, als we nou één variant veranderen, dat is eigenlijk het ideale wat je altijd wil in een proef, wordt het dan beter zeg maar? En dan zou je kunnen kijken van, zelfs als er blauwalg is maar we houden het water in beweging, gaan we toch die blauwalg verminderen, zeg maar. Dus dat blijft een beetje een punt.

De voorzitter: Oké, nou daar kunnen we lang over door gaan praten, maar de maatregel is genomen. Dank u wel.

De heer Belt: Ik wil nog ... Voorzitter, ik zou nog één ding even willen corrigeren. Ik krijg vanuit de achterban, of de ambtelijke organisatie mee dat er bij het Rijk vertraging is betreffende het Nationale Waterplan, en dat heeft dus ook gevolgen voor de inspraakprocedure van de SGBP3. Waar wij in feite netjes op tijd zijn, vertraagd dat helaas nu ook. En ik zie hier staan, maart 2021. Dus dat is best wel even een ding.

De voorzitter: Een half jaar, ja.

De heer Belt: Ja.

De voorzitter: Oké. Ik heb nog twee ...

De heer Oostvogels: Mijnheer de voorzitter? Mag ik nog even reageren op de heer Belt, wat hij net zei? Als interruptie.

De voorzitter: Wie hoor ik hier?

De heer Oostvogels: Tom Oostvogels, VVD-fractie.

De voorzitter: Oké, nou gaat uw gang, en stelt u dan gelijk uw rondvraag vragen, die u heeft.

De heer Oostvogels: Nou, dat was dus zeg maar bedoeld als de reactie op hoogheemraad Belt. Het ging nog even over die vogels. Want vorig jaar hebben we als VVD ook schriftelijke vragen gesteld over meeuwen die bij ons in de Hofvijver hier in Den Haag lagen. En ik hoorde hoogheemraad Belt zeggen dat het protocol netjes gevolgd is, nou dat is natuurlijk altijd heel goed, daar zijn protocollen voor. Maar ik hoor dus ook met de voorbeelden van mevrouw Van Hagen, bekruipt me ook een beetje het gevoel dat die protocollen misschien niet heel responsief zijn op wat daarbuiten gebeurt, in ieder geval wat er binnenkomt. Dus ik ben benieuwd, wanneer zijn die voor het laatst geëvalueerd en zit daar misschien nog ruimte voor verbetering in?

De heer Belt: Ik weet niet wanneer die voor het laatst geëvalueerd zijn. Misschien komt dat nog op de app binnen. Maar ik kan wel zeggen, en wij worden daar als college ook regelmatig op bijgepraat, is dat wij krijgen natuurlijk heel veel meldingen binnen. En doorgaans, dus dat zijn echt heel hoge percentages, wordt er binnen enkele dagen gewoon een antwoord gegeven en zijn mensen daar ook tevreden mee. Dus dat is wat ik nu kan meegeven.

De voorzitter: Prima. Ik sluit dan deze gedachtewisseling. Ik ga over naar de laatste rondvraag en dat is de vraag van de heer Van Heijningen van de fractie Bedrijven. Gaat uw gang.

De heer van Heijningen: Ja, bedankt. Ik heb in de vorige commissievergadering een vraag gesteld over evaluatie van de zwemwaterplassen. En daar heb ik geen antwoord op gehad. Dus ik wil nu vragen of ik de toezegging kan krijgen dat dat nu wel gaat gebeuren? Het mag van mij schriftelijk.

De voorzitter: Oké.

De heer van Heijningen: En dan heb ik nog een ander punt, dat is voor verbetering waterkwaliteit. Is er binnen Delfland iemand die wel eens onderzoek gedaan heeft hoe wij de hoeveelheid waterplanten in ons gebied weer terug kunnen krijgen op het noodzakelijke peil wat voor de waterkwaliteit gunstig is?

De voorzitter: Nou, het lijken me twee vragen voor de hoogheemraad die over de Kaderrichtlijn Water gaat. Of de hoogheemraad over het zwemwater.

De heer Belt: Ja, de eerste staat mij niet direct bij als een toelichting, of een toezegging die ergens op een lijstje stond. Maar wij stellen jaarlijks na het zwemwaterseizoen een zwemwaterrapportage op. En die komt ook dit jaar naar de VV toe. Dus dat zal zijn na 1 oktober uiteraard, want het zwemwaterseizoen loopt tot 1 oktober. En dan de vraag over waterplanten. Wellicht in social media gezien, wij zijn nu hard bezig met een proef onder andere bij de Woudse Polders in de Zwet, om te kijken hoe we daar met gebruik van verschillende methodieken qua beschoeiing en ook verschillende manieren van aanplanten, de waterplanten weer op een passend peil kunnen krijgen.

De heer van Heijningen: Ja even per interruptie. Ik vraag niet om oeverbeplanting, ik vraag om planten die werkelijk in de waterbodem groeien, onder water.

De heer Belt: Ja, die zitten hier ook in.

De heer van Heijningen: Oké.

De voorzitter: Prima, dank u wel met zijn allen. Ik krijg net bericht van de hoogheemraad Koop die nog een toezegging vergeten is. Wij vinden toezeggingen altijd heel erg belangrijk. Hoe meer hoe beter. Gaat uw gang.

Mevrouw Koop: Ja, dank u wel voorzitter. Ja, het was eigenlijk een toezegging die ik wilde doen aan de heer Vissers en aan mevrouw Zandstra, naar aanleiding van de vragen over de Bergboezem. Uiteraard, zodra wij meer weten, dan zullen wij u daarover natuurlijk en vanzelfsprekend informeren, inclusief de leeraspecten. Dank u wel.

De voorzitter: Nou, dit gehoord hebbende wil ik de vergadering sluiten en iedereen bedanken voor zijn gedisciplineerde deelname aan deze vergadering, zodat we voor tien uur, de afgesproken tijd, kunnen afronden. En ja, daarmee haalt u een grote zorg bij mij weg. Ik heb morgen een heel zwaar programma, dus ik dacht, ik moet niet te lang doorgaan, en ik schuif het allemaal naar mevrouw Zandstra als het te lang gaat duren. Dus dank u wel voor uw bijdrage en ik hoop u snel weer te zien. En morgen gezond weer op, zou Sonja Barend zeggen.

De heer Van Heijningen: Nou je stok achter de deur heeft gewerkt.

De voorzitter: Ja, dank je wel.

De heer Belt: Dank allen, en Hans succes morgen.

De voorzitter: Dank je wel.

De heer Hofman: Hans bedankt.

De voorzitter: Tot ziens.

De heer Hofman: Allemaal een prettige avond.

Mevrouw Koop: Welterusten voor straks.